

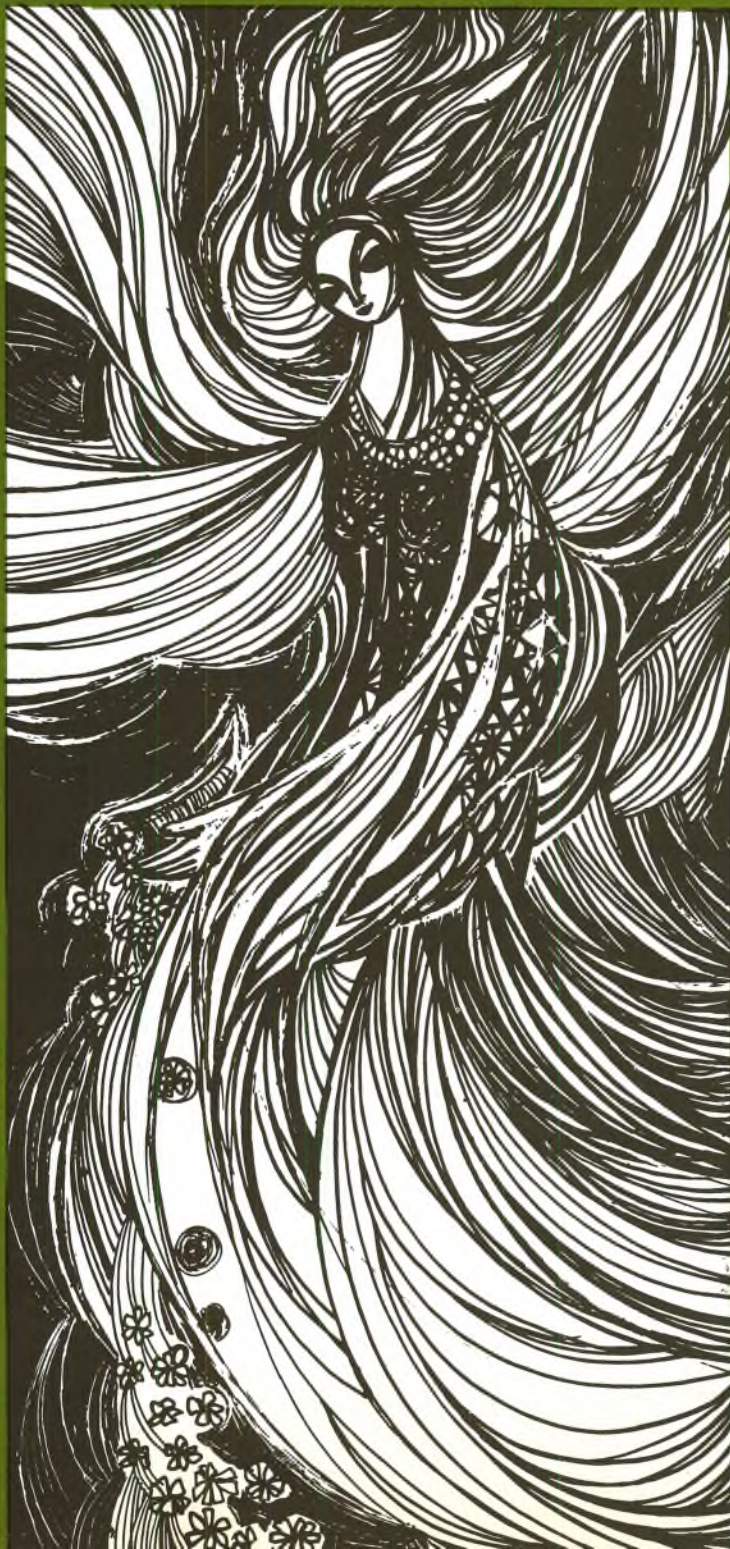
КВІТЕНЬ 1978 Ч. 4

APRIL 1978 No. 4

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

Р. XXXV Ч. 4 КВІТЕНЬ APRIL No. 4 Vol. XXXV.
ЗМІСТ

Любов і нетерпимість	1
Х. Навроцька: Що таке конвенція?	2
О. Кузьмович: Скільки нас?	3
Д-р І. Сеньків: Український Великдень	4
Діма: Інша вулиця	
Д-р М. Кобринська: Український Музей на порозі другого року	6
Загальні збори Українського Музею	7
Нью-Йорк Таймс про У.М.	8
Ю. Клиновий: Поезія О. Теліги	9
О. Теліга: Відвічне	10
О. Теліга: Подорожній	11
Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків	12
Тільки між нами і телефоном. Л. Капинович	13
Великодній стіл. Усміхніся. Молоді пишуть	14
М. Галун-Блак: Тітка Америка	15
Що читати. Harrard Ukrainian Studies М. Тарнавська	16
Відгуки. Редакцію відвідали	17
Подумайте — відгадайте. С. Геруляк	18
Вісті з Централі	19
СФУЖО	20
Our Life	22
Харчування. П. Гриців	26
Наша вишивка. Вишивання скатертина	27
Хроніка Округ. Округа Філадельфія	28
Посмертні згадки	33
Розвага — забава	34
Замість квітів	36

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Uiana Liubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...11.00 дол. піврічна... 6.00 дол.

Поодиноке число 1.15 дол.

Річна передплата: в Англії... 2½ ф. ст., в Австралії... 5 а. д. у Франції... 20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Бельгії...250 б. фр.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America and Canada 11.00 per year, half year 6.00 single copy \$1.15.

In England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Кіндрачук	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Каміля Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Полель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкевич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон	— Огайо
Марія Юзефович	— Чикаго
Наталія Даниленко	— Філадельфія
Ольга Гнатейко	— Нью Джерзі
Рома Дигдало	— Дітройт
Олександра Кіршак	— Нью-Йорк
Іванна Мартинець	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фицалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

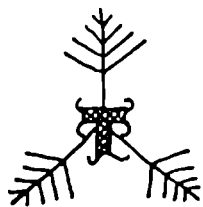
АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 11

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

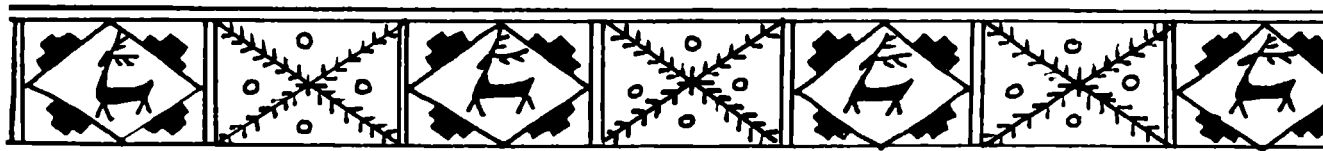
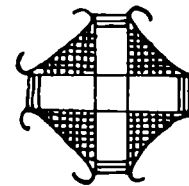

З нагоди Воскресіння Христового пересилаємо наші найкращі побажання всім членкам об'єднанням у нашій організації та їхнім родинам, провадом організаційних одиниць, Окружним Управам та Управам Відділів.

Наші думки, щирі та сердечні, лунуть за океан до всіх земляків розкинутих по світі, а передусім до тих, які хоч на рідній, але не своїй землі святкують празник Воскресіння Господнього тайкома під загрозою кари за ті святкування.

Хай Воскреслий Христос дасть їм сили і витривалости, хай дозволить діждатися воскресіння Батьківщини.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЛЮБОВ І НЕТЕРПИМІСТЬ

Наше число виходить між двома святами: між Великоднем нового й старого стилю, як звикли ми говорити. Між нашими читачами є такі, які вже святкували, є інші у яких тепер великий піст. Є ще й такі, які кожного року святкують так, як їм якраз у даному році вигідніше. Це діло не тільки сумління кожного з нас, але теж і того, до якої парафії належить, як святкують у місцевості, де живе. Правда, не слід забувати, що є міста, де святкують в одних парафіях "по новому", в інших "по старому".

Не наша справа вирішати чи оцінювати, як повинно бути. Але, коли пишемо про це то тому що нас вражає взаємна нетерпимість. Вражає те, що кожна різниця поглядів викликає не тільки суперечки чи дискусії, але викликає щось далеко гірше, бо взаємне осуджування, нетерпимість, яка інколи доходить аж до меж ненависти. І це явище, яке відноситься не тільки до справи тих двох свят, але до всіх ділянок нашого життя: політичного, організаційного, навіть до наших наукових інституцій чи організацій. Якже часто за різницею думок, чи приналежності йде ворожість аж до ненависти.

Один з працівників персонального відділу американського банку запитав одного працівника українця: "чому ви завжди мусите когось ненавидіти або кохати". Мав він очевидно на увазі не цього, мало знаного працівника, але наших земляків, з якими, видно не раз зустрічався. Здавалось, в першій хвилині, що такий закид несправедливий але, коли приглянутися ближче, то справді так воно є. Кожна різниця чи то поглядів, чи переконань, звичаїв зразу

ангажує наше серце, наші почування а тоді вже об'єктивність чи справедливість оцінки зовсім неможлива.

Є ще інші ситуації, подібні, у яких навпаки ми когось не любимо, хтось нам прямо не симпатичний, або нам не подобається і тоді все, що він говорить, все, що робить, зразу підпадає під нашу негативну оцінку. Дуже часто ми в громадській праці не хочемо й не вміємо співпрацювати з кимсь, хто для нас не симпатичний. Не говорячи вже про те, що наші особисті приязні чи неприязні відносини з якоюсь особою впливають на те, чи ми хочемо з нею працювати на громадському полі. Правда, приязне відношення може причинитися до корисної співпраці і кращих її вислідів, але може бути й так що людину вповні кваліфіковану до якоїсь праці ми не втягаємо до громадської організації чи її проводу або якоїсь ділянки тільки тому, що ми мали чи маємо до неї якісь особисті жалі чи непорозуміння.

Почування людини рід гідна уваги й людина без почувань, без серця це не повноцінна людина. Але ж почування і їх прояви повинні і мусять бути під контролею не тільки холодного розуму, але й серця у сенсі джерела вищої любови, яка має розуміння для другої людини, її вад та недоліків. Тої любови, яка велить у кожному шукати й знаходити щось добре й гарне, яка вчить вибачливості й толерантності для других осіб і їхніх переконань.

Ці думки стають перед нами особливо тепер у цей великодній час коли думаємо про Того, що з любови для людей віддав своє життя, що для їх спасіння переніс невимовні муки страшної смерти на хресті.

На обкладинці. Слава Геруляк. Русалка Віла. Рисунок
Заставки у цьому числі рисувала Гануся Рогожа

Our cover Slava Gerulak Rusalka Vila Drawing

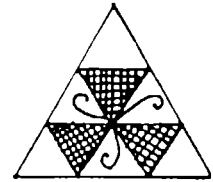
З радісним гомоном великодніх дзвонів, що сповіщають світові перемогу життя над смертю — членам редакційної колегії, співробітникам-дописувачам, пресовим референтам Округ і Відділів СУА, передплатникам-читачам, Головній Управі і членству СУА, організованому й неорганізованому жіноцтву та всьому українському громадянству на поселенні й на батьківщині

сердечні побажання веселих свят з нагоди Великодня й щире вітання

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

**Редакція й Адміністрація
"Нашого Життя"**

ЩО ТАКЕ КОНВЕНЦІЯ?

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

Союз Українок Америки, прийняв, як багато інших організацій, назву "конвенція" для своїх з'їздів. Раз ця назва прийнята, треба задуматися над її дефініцією. Словники англійської мови подають такі визначення для цього слова: 1) формальний збір делегатів для якоїсь цілі; 2) делегати, як учасники такого збору; 3) договір (узгодження); 4) загально прийнята згода на спосіб поступовання; 5) звичай, засади поступовання прийняті загалом.

З того бачимо, яке широке значення має слово "конвенція".

Нам треба подумати, чи ми здаємо собі справу з того, яке значення має конвенція для організації і які є обов'язки делегаток на такій конвенції?

Якщо взяти до уваги, що конвенція це найвищий орган організації, а делегатки є його частиною, то їхня відповідальність велика.

Конвенція може виконати свої завдання, якщо є добре підготовлена, за що відповідає Екзекутива і Конвенційний Комітет, але їм не допоможе розсилання об'їзників, визначування реченців і посилання пригадок, якщо делегатки не з'ясують собі, що на них лежить відповідальність за успіх конвенції.

Успішну конвенцію характеризують: точність, діловитість, серйозність щодо порушуваних справ. За дві перші справи відповідають Екзекутива і Конвенційний Комітет, але за третю, при тому дуже важливу, несуть відповідальність делегатки. Повинні вони приїхати на конвенцію не тільки підготовлені, але з почуттям цієї відповідальності, а при тому гордості з приналежності до найбільшої української жіночої організації в США.

Екзекутива СУА і Конвенційний Комітет підготовляють усі звіти, які делегатки одержать особисто для перегляду. Тож скористайте, дорогі делегатки, з цього привілею і прочитайте їх, познайомтеся з працею, яку проробили вибрані вами члени Головної Управи. Перегляньте резолюції попередньої конвенції ("Наше Життя" ч. 1 1975), а на комісіях, до яких ви належите займіть відповідне становище. Голосуйте за резолюції, які нададуть організації напрямні для праці на майбутні три роки.

На вас відповідальність за заактивізування

членства, зацікавлення його в різноманітній праці СУА. Бути делегаткою на будьяку конвенцію це привілей, а кожний привілей зобов'язує! І вас, делегатки, буде зобов'язувати до звіту з вашої участі в конвенції перед членством ваших Відділів. Тому ваша присутність на пленарних нарадах та засіданнях комісій є обов'язкова; це ви винні своєму членству, яке обдарувало вас своїм довір'ям.

З огляду на близький Міжнародний Рік Дитини, проголошений Об'єднаними Націями, XVIII Конвенція СУА проходить під гаслом: "Українська сьогоднішня дитина — майбутнє українського народу".

Чи може бути ближча серцю української жінки-матері проблема, як виховання молодого покоління, свідомого свого походження?

Перед українською громадою не тільки проблема виховання, але, на мою думку, проблема зростання українського населення в діаспорі.

Будуємо церкви, школи, а в школах дітей щораз менше, а молодечі організації теж не мають dorosty. Це проблема!

Чомусь ніколи я особисто не чула в церкві проповіді на цю саме тему, не чула ніколи заклику для збільшення народин, збільшення української громади. У повоєнній Польщі, яка є під великим впливом ксьондзів, населення зростає, бо з амбон падають палкі слова заохоти: родить дітей, рятуйте польську націю!

Чи не пора нам винести якусь ухвалу, вийти з якимсь закликком чи зверненням до церковної влади. Це завдання виховної комісії, це завдання делегаток конвенції.

Була я делегаткою на різних конвенціях, конгресах і з'їздах, брала участь у нарадах різних комісій, але з гордістю мушу ствердити, що найбільше упорядковані, точні та ділові є такі конвенції СУА. Не один раз чула я від мужчин, що можна ставити за приклад загальногромадським організаціям наші конвенції.

Тому і ця XVIII з черги Конвенція СУА нехай буде такою, щоб усі членки були горді з нашої організації, а те запезатиме від нас самих.

СКІЛЬКИ НАС? ВСТАНЬМО, ЩОБ НАС ПОРАХУВАЛИ!

Тихо, непомітно вступило "Наше Життя" у свій 35-ий рік видання. Тридцять п'ять років безперервної щомісячної появи, тридцять п'ять років зв'язку з українським жіноцтвом і реєстру його життя та праці на терені США.

Коли уявимо собі лише на хвилину цю величезну працю, що її вкляли у свій журнал його редакторки, стане ясно, що цього не можна поминути мовчанкою.

У нашій спільноті, в якій роїться від особистих та громадських святкувань і ювілеїв — цей один має повне право бути відзначеним. І треба це 35-річчя відмітити не лише з уваги на журнал, але і на тих, що їм завдячує українське жіноцтво і широка громада його безпереймну появу.

Українські журналістки не від сьогодні виробили собі ім'я і належну пошану. Від перших спроб на переломі сторіч, через цілий ряд визначних журналісток поміж двома світовими війнами, які були рівночасно громадськими діячками, до сьогоднішнього дня наші журналістки вибиваються на передові місця в цій професії. Вони вміють поставити журнали, в яких працюють, на високий інтелектуальний рівень, вони своїм гострим пером займають становище до різних актуальних проблем, вкінці вони, як редакторки жіночих, дитячих і молодечих журналів, мають величезний вплив на нашу родину в діаспорі та на вдержання її українською!

Важливі завдання журналістичної професії

лежать сьогодні не лише на плечах тих, які активні в українській пресі, але також на тих молодших, які працюють в українській англомовній або в американській пресі чи взагалі в комунікаційній мережі. На кожному такому пості є нагода інформувати про нас і нашу справу, спростувати й впливати відповідно на загальну опінію. На жаль, коли про наших журналісток в українській пресі знає широка громада, про тих в американській мало нам відомо. Ми не маємо ніякого переліку їх, ми не знаємо, скільки доброго роблять вони для України, ми не бачимо їх у рядах української станової організації.

Тому використовуючи цей винятковий "ювілей" "Нашого Життя" (скільки ж бо українських журналів виходило впродовж 35 років на терені США?), ми постановили відмітити величезну роль і завдання українських журналісток у сьогоднішній складній ситуації. Це і привело до задуму "Вечора на пошану української журналістки" напередодні XVIII Конвенції СУА, що його організує Спілка Українських Журналістів Америки, одним із підготовчих завдань до цього є саме зробити якнайповніший облік наших журналісток, який тепер переводимо за допомогою СУА.

Ми певні, що наше число велике і що ми своєю працею, як і наші попередниці, можемо мати великий вплив на майбутнє нашої спільноти на американській землі.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТКИ

Спілка Українських Журналістів Америки влаштовує в навечер'я XVIII Конвенції СУА "Вечір на пошану української журналістки" для відзначення 35-річчя "Нашого Життя" і праці українських журналісток в минулому та сьогодні на терені США в українській пресі чи інших засобах комунікації (радіо, телебаченні і пресових агентствах). Для найповнішого обліку сьогоднішніх журналісток на тере-

ні США як також студенток журналістики просимо подавати їхні прізвища та адреси до редакції "Нашого Життя" до 30 квітня 1978.

Адреса Редакції:

OUR LIFE MAGAZINE
108 SECOND AVENUE
NEW YORK, N.Y. 10003

ВІТАЄМО ВІЛЬНИХ ЧЛЕНОК

Союз Українок Америки провадить акцію за приєднання вільних членок — жінок, які живуть далеко від наших осередків, а хотіли б вступити в ряди СУА.

З радістю вітаємо тих, що вже до нас приєдналися:

Катря Василькевич — Герміні, Па; Ірена Кочержук — Гарріс-Льорельтон; Марія Дідун-Нечаївська — Мілвокі, Віск.; Люба Іванчук — Кент, Огайо; Оксана Кравченко — Уїлкс Бар, Па.; Оксана Мостович — Лексінктон, Кентаки; Ольга Павлюк — Глендейл, Н.Й.; Лідія Стовбун — Стов, Огайо; Олександра Школьник — Акрон, Огайо.

Звертаємося з запрошенням до всіх тих, які ще не є нашими членками, а хотіли б приєднатися до зорганізованого жіноцтва.

Членська вкладка 20.00 дол. річно включає теж передплату "Нашого Життя"

За інформаціями звертайтеся

UNWLA 108 Second Ave.,
New York, N. Y. 10003
Tel. (212) 533-4640

Ірена Кіндрачук
орган. реф. СУА

У спогадах та образах минушини:

Докінчення.

4. Писанка. В основі цього ніжного жіночого мистецтва лежала стародавня техніка батік, поширена на Сході. Головну роль в цій техніці відіграв гарячий віск, яким жінки писали зори на тканинах, занурюючи їх потім в одну чи більше фарб. Серед слов'янського світу техніка батік прийнялася тільки при писанках. Коли вона прийнялася в Україні — трудно сказати, бо писанка має коротке життя і не може розповісти нічого про своє минуле. Яйце сире чи варене псується протягом року.

Первісне малювання писанок у нас відбувалося за нормами суворого ритуалу. Писанчарка, старша віком жінка, була не лише здібною маляркою, але і ворожкою, яка відчитувала дівчатам долю із зір і долонь. Малюючи писанку, держала вона пійку (кісточку) з гарячим воском нерухомо в правій руці, а пальцями лівої крутила яйце за сонцем побіч кісточки, з якої текли мотиви і орнаменти на яйце дорогою духової концентрації, імпровізації і творчої екстази. Рівночасно шептала писанчарка примівку, або молитву, залежно від мотивів релігійних, або обрядово-культурних. Цим способом заворожувала вона чарівно-магічну силу в писанку, без якої вони не мали великої вартості. Чарівну силу писанок помножувано ще посвячуючи їх разом з пасками.

З поширенням християнства стала писанка символом Христового Воскресіння. Як зародок в яйці росте і розбиває шкаралущу, так Христос, поборовши смерть, розбив "шкаралущу" свого гробу, щоб воскреснути до нового життя. Тому прсанки називаються у народів Західньої Європи *Ovum Paschale*, *Easter Eggs*, *Osterei*, *Oeuf de Paques*. Червона фарба писанки уважалася за символ христової крові. Але культ писанки і яйця був старший від християнства, яке його перебрало.

Ще перед Христом було яйце у багатьох народів символом життя, плодovitости і весни. Культ писанок у нас від віків дуже поширений. Писанками обдаровуються кривні, приятелі і знайомі досі, бажаючи собі щастя і здоров'я. Писанки даровано також померлим. Дівчата, нав'язували нові знайомства з хлопцями, даруючи їм писанки. Вони ховали їх у пазуху, або подолок. Хлопці вели символічну боротьбу з дівчатами, а сховані писанки "грабували", або роздушували. Роздушена шкаралуща звільняла зародок життя. Тому яйця призначені на писанку мусіли бути сирі і запліднені. З цього видно, що писанка була первісно символом дівочого овум, в червона фарба символом їх крові.

5. Печення і свячення паски стояли в центрі всіх великодніх праць і обрядів. Слово паска (пасха) походить від старожидівського песах, великого свята в Юдеї. Раннє християнство пов'язало його з муками, смертю і воскресінням Христа. Паска стала святом смерті і воскресіння.

На Україні заведено свято паски з кінцем 10-го віку. Паску пекли у нас у Страстну п'ятницю, або

Рис. Мирон Левицький

суботу з добірної пшеничної муки, додаючи курячих жовтків, меду, родзинок і коріння. Печення відбувалося серед великого напруження і журби, бо жадна господиня не могла знати заздалегідь, чи паска їй вдасться і не западеться в печі. Всякі вірування і обрядові практики мали хоронити їх від несподіванок і забезпечити гарну паску. Паску уважали за символ сонця, тому вона мала завжди округлу форму сонця, а зверху була прикрашена символами весни (жайворонками з тіста).

В уяві люду була паска багаторазовим вочленням природної плодovitости. Пшениця, яйця і родителі у виді жайворонків з тіста були відвічними символами плодovitости природи, яку нагрівало і плекало своєю божественною силою сонце. Також чудотворною паскою можна було заворожувати урожай і добробут на цілий рік.

Свячення паски відбувалося у Великодню неділю по Службі Божій, на площі перед церквою. Крім паски, посвячувано ще малу паску, т. зв. дору, сіль, масло, сир, писанки, кусок сала, хрін і часник. Жінки і мужчини ставали з пасками в півколі. Священик кропив паску і людей свяченою водою.

Посадили дерево
на вулиці.
Хто не йде —
до нього серцем тупиться.
На листки задивиться усміхнені:
— Вже давно тут треба було їх мені.

Вулиця була раніш
засмічена,
вічно зневажалася
естетами.
Радістю ж зеленою засвічена,
стала мов інакша, бо заметена...

Горобці про дерево
провідали,
очманіло зацьвірінькали,
горластії...
До загального розноситься вже відома
про новину, що на вулиці в них щастя є.

Про новину, що на вулиці в них
зелено,
а від того стали й люди
мов інакшими.
Сміттям більше вулиця не встелена
чистотою вулиця прикрашена.

Як раніше —
не завалена паперами.
Вже прохожий від огиди
не зіщулиться.
Людам стало соромно, — бож дерево,
дерево тепер росте на вулиці.

1976

Дерево. Рисунок
Слави Геруляк.
Slava Gerulak.
Tree Drawing

У Жаб'ї відбувалося свячення серед великого напруження, бо власники не чекали, поки церемонія свячення дійде до кінця. Кого священик покropив, або йому здавалося, що його паска вже покropлена, той поспішно пакував паску і всі харчі до бесагів, скакав з ними на коня і гальопував додому. Причиною цього поспіху було вірування, що хто скорше заїде з паскою додому, той скорше упорається з працею вдома і вполі. Але була ще інша повірка: в Великодню неділю любили відьми крутитися в постаті білих псів по дворі, тому треба було якнайскорше тікати додому, щоб з ними не стрінутися.

Любов Волинець пише, що після свячення всі верталися якнайскорше додому, щоб поділитися свяченою паскою.

У нас на Покутті і Гуцульщині панував інший звичай. Тут паску зачинали краяти не у Великодню неділю, але аж у Провідну, тиждень по Великодні. Цілий тиждень лежала вона серед стола, як символ багатства і традиції. Замість неї, краями і їли її "посестру" дору. Слово це грецького походження (дореа, дорон) означає подарунок, жертва. Вона була символом плодючості і здоров'я. Нею дотикали кожну худібку, улики, а окоушини закопували в городі, щоб ярина добре росла.

В одній легенді оповідається, що раз захотілося Господеві подивитися на обряд свячення паски.

Прогулянку цю відбув Бог в товаристві св. Юрія, патрона весни, який порадив йому зайти в гуцульські гори. Перебралися вони в гуцульські строї, щоб їх ніхто не пізнав, а в руки взяли дорогоцінні трембіти. На полонинах лежав ще сніг і було досить зимно. Тоді сказав Бог до Юрія: "Трембічи, Юріє, в свою трембітку мідяную!" Юрій заграв і від його музики всі гори зазеленіли, всі ріки повідмерзали, всі пташки защебетали.

Пішли вони далі і з дива не могли вийти, як побачили, що всюди церкви були позамикані, дзвони не дзвонили і ніде не бачили людей у святочних гуцульських строях. Тоді заграв сам Господь Бог в свою

"трембітку та й золотую!"
Пішли голоса попід небеса!
Самі сі церковці повідмикали,
Самі сі свічі позажигали,
Самі дзвони продзвонили.
Коло перестола станув Микола,
Службоньку править, Господа хвалить!
Тай ангелоньки на службу стали,
Тай десь си вірні позбирали,
Тай заспівали усі соборно:
"Христос воскрес із мертвих,
смертю смерть поправ..."

І почали люди поздоровлятися коло церкви, в дорозі і дома: "Христос Воскрес! — Воістину воскрес!"

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ НА ПОРОЗІ ДРУГОГО РОКУ

Ось уже й перший рік минув від святкового відкриття Українського Музею в Н.Й та передання в користування збірки мистецьких надбань українського народу всім, хто цікавиться культурою та історією України.

До численних музейних збірок України, присвячених збиранню та зберіганню пам'яток її самобутньої культури та багатой природи — як ось палеонтологія, мінералогія тощо — прибула ще одна, вже поза її межами — саме Український в Нью-Йорку, що разом з римською збіркою Українського Католицького Університету св. Климента папи, приміщеному частинно теж в обителі св. Сергія і Вахха в Римі, та збірками в Парижі, Чикаго та Канаді, має засвідчити поза межами батьківщини високий рівень культури українського народу.

Відкриття Українського Музею в Нью-Йорку, зорганізованого СУА, було закінченням довгої, наполегливої, підготовчої праці. На пройденому шляху доводилося часто поборювати труднощі та поконувати перешкоди, але ціль, до якої прямували — вишукувати речі, які оціпили у війсьній хуртовині й щасливим збігом обставин дістались у безпечне місце, щоб зберегти їх від знищення та заховати для майбутніх поколінь, наказувала владно не кидати розпочатого діла.

Відкриття Музею було реалізацією сміливого задуму на підставі зібраного матеріалу показати осяги української культури та її вклад у всевітню скарбницю. Завдання, коли йдеться про еміграційні умовини, доволі складне. До збірки ввійшли давніше придбані експонати, деякі з них привезені ще матір'ю Севериною Парилле з рідного краю. Велику частину становлять матеріали зібрані членками СУА, як також речі, подаровані власниками з уваги на їх цінність. Це головню етнографічний матеріал — народна ноша, вишивки, тканини, килими, верети, кераміка, вироби в дереві — різьба, інкрустації — вироби з металю і шкіри.

Ось і український мікрокосмос серед чужого моря, гордий на свою самобутність і неповторність; свідомий, що репрезентує стару понад тисячолітню культуру.

Музейні збірки на нових поселеннях становлять наче продовження ідеї, що руководила ініціаторами та основниками музейних збірок на рідних землях — збирати все, що відноситься до нашої минувшини, землі й народу, що носять ознаку національної окремішности й самобутности: фолкльор, мистецькі вироби, дані про визначні одиниці. Зібраний матеріал кидав світло на релігійні, культурні та економічні умовини життя та дозволяв схопити його духовий зміст.

Музейні збірки поза межами батьківщини сповняють вдячне завдання інформаційного осередку серед чужинців, головню в ділянці культури. Їхнім обов'язком популяризувати

українське питання та, користуючись документарним матеріалом, корегувати не один помилковий погляд спричинений незнанням або ворожою пропагандою. Їх післанництво — ширити правду про Україну. Це наче відповідь на виклик, в час, коли Москва присвоює собі наші ікони з княжої доби, а середньовічні лемківські ікони фігурують під чужою фірмою.

Не менш важливе завдання сповняє музей і серед свого середовища. Я хотіла б насамперед підкреслити його виховну вартість, головню для нашої молоді. Мистецькі експонати збірки, виконані часто спрацьованою мозолистою рукою, але з глибоким відчуттям краси, говорять промовисто про високу інтелекцію народних мистців та їх мистецькі обдарування. Вони допоможуть визбутися почуття меншеварности, а навпаки розбудять гордість на своє походження та приспану подекуди національну свідомість. Останніми часами читалось багато та говорилось про "Коріння". Про коріння говорять теж в своїх есеях Валентин Мороз. Він послугується цією метафорою, запозиченою з рослинного світу підкреслюючи вагу традицій, що виховують повноцінну людину. Я вірю, що мистецькі твори, зібрані в Музеї, заставляють може декого з молодих людей призадуматись та шукати свого коріння. А воно, це коріння, тягнеться довгою стрічкою та сягає у глибоку давнину. Воно виступає вже в Трипіллі, що своєю мальованою керамікою ввійшло у світову наукову літературу й вважається загальношедевром українського праісторичного мистецтва. Його віднаходимо теж у Черняхівській культурі та високо розвиненім мистецтві скитів, як це ми могли недавно спостерігати на виставці "скитських скарбів" в Метрополітальному Музеї в Нью-Йорку. Ці мистецькі надбання переростають межу своєї доби й мають, можемо це сміливо сказати, понадчасове значення. Це коріння в'яже нас з блискучим періодом нашої історії — Київською державою, з героїчною добою Козаччини та неменш героїчними спробами відновити нашу державу в 1917 - 1921 рр.

За музеєм однорічний пройдений шлях. За цей час багато пророблено. Музей поповнився новими експонатами. Придбано теж скляні трикутні габльотки, що дають змогу краще оглянути строї, одягнені на манекенах та більш економічно використати доволі малий простір. Усіх строїв 16 — з Гуцульщини, з Лемківщини, з Покуття, з Поділля (Борщівщина), з Буковини, з Київщини та з Полтавщини. На вищому поверсі приміщені вишивки та тканини — плахти, запаски, обгортки фоти, вибійки, рушники та пояси. Тканини й вишивки взаємно себе доповнюють в естетичному змагу. Збірка робить дуже культурне враження; вона вражає високим естетичним рівнем, мистецтвом орнаменту, шляхетним зіставленням красок та вибагливістю а рівночасно простотою форм одяжі. Відчувається щось близьке, рідне, своє, що вже частинно відійшло до історії.

* Alex Haley "Roots"

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE -
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
СЕРЕДА, СУБОТА, НЕДІЛЯ: год. 1-5 ПО ПОЛ.
П'ЯТНИЦЯ: ГОД. 3-7 ПО ПОЛ.
В ІНШИЙ ЧАС, ЗА ДОМОВЛЕННЯМ: ТЕЛ. (212) 228-0110

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

5 березня 1978 р. відбулися Загальні Збори членів Українського Музею, в яких узяло участь коло 80 осіб.

Зборами проводила Президія в складі: д-р Климентій Рогозинський — голова зборів, Марія Даниш і Оксана Байко — секретарки.

Інженер Іван Олексин, голова Робітничого Союзу, який під цю пору є також виконавчим віцепрезидентом УККА, склав привіт від обох організацій та заявив повну піддержку для Українського Музею. Писемний привіт і признання Управі Українського Музею надіслала Окружна Управа СУА Нью-Йорку.

Після вичерпного звітування і обширної дискусії вибрано Управу Українського Музею, яка на своєму першому засіданні 17 березня ц. р. так уконституувалася:

ЕКЗЕКУТИВА:

Олександра Різник — голова, Любов Дражевська — заступниця голови, Марія Ржепецька — секретарка

українською мовою, Оксана Байко — секретарка англійською мовою, Оля Ставнича — касирка; Івана Рожанковська — голова СУА, Наталка Рибак — голова Комісії зв'язків, Марія Савчак — голова Комісії преси.

ЧЛЕНИ УПРАВИ:

Любов Волинець — голова Комісії програмової, Оля Гнатейко — голова Комісії членства, Надя Бігун, — член Комісії членства, Мотря Кушнір — англійська преса, Наталія Даниленко — член Комісії членства, Ірена Петренко-Федишин — член Комісії преси, Володимир Барагура — член Комісії преси, Михайло Пежанський — член Комісії преси, Зенон Фещак — консультант виставок.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Іван Базарко — голова, д-р Климентій Рогозинський — член, Мирослава Савчак — член, Віра Ковбаснюк-Шумейко — член, Ярослав Куровицький — член.

Докінчення: УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ НА ПОРОЗІ

Мотто виставки "Традиційні мотиви в українській вишивці і тканинах" — тема, що її організатори виставки старались розв'язати зіставленням матеріалу. Тема влучно підібрана, обдумана, хотілось би сказати, відчута, зваживши вагу традицій в житті українського народу, традицій, що просякнули всі суспільні його верстви та протиставилися постороннім впливам.

Безперечно, стара українська культура в ділянці мистецтва взагалі а орнаменту зокрема може мати спільні первні з культурою інших слов'янських народів, що сягають праслов'янських часів. Зваживши однак, що життя наших предків проходило в інших історично-політичних та економічних умовах треба ствердити, що мистецькі проблеми вони розв'язали самі, що і мало вирішальний вплив на специфіку українського народного орнаменту. На цьому місці слід теж звернути увагу, що в орнаменті, подібно як в інших ділянках мистецтва чи культури взагалі, стрічаємося з подібними формами серед різних народів і в різному часі, хоч впливи а тим більше якісь запозичення виключені. Причина тут у людській психіці — подібні імпульси, подібні збудники викликають подібні реакції. Велику роль грає теж сильна мистецька особовість і вплив її на довкілля. І все це слід мати на увазі, вивчаючи твори народного мистецтва, бо самотність культури не означає етноцентризму ані її ізоляції.

Зібрані експонати представляють багатий

матеріал для дослідника українського народного мистецтва — устійнити, як далеко сягають традиції в мотивах української вишивки і тканини, яка роль посторонніх впливів, як також місце нашого народного мистецтва у світовій культурі.

Великодня програма Українського Музею.
Лєся Дума — Лебедь показує як писати писанки. Світлив В. Грицин.

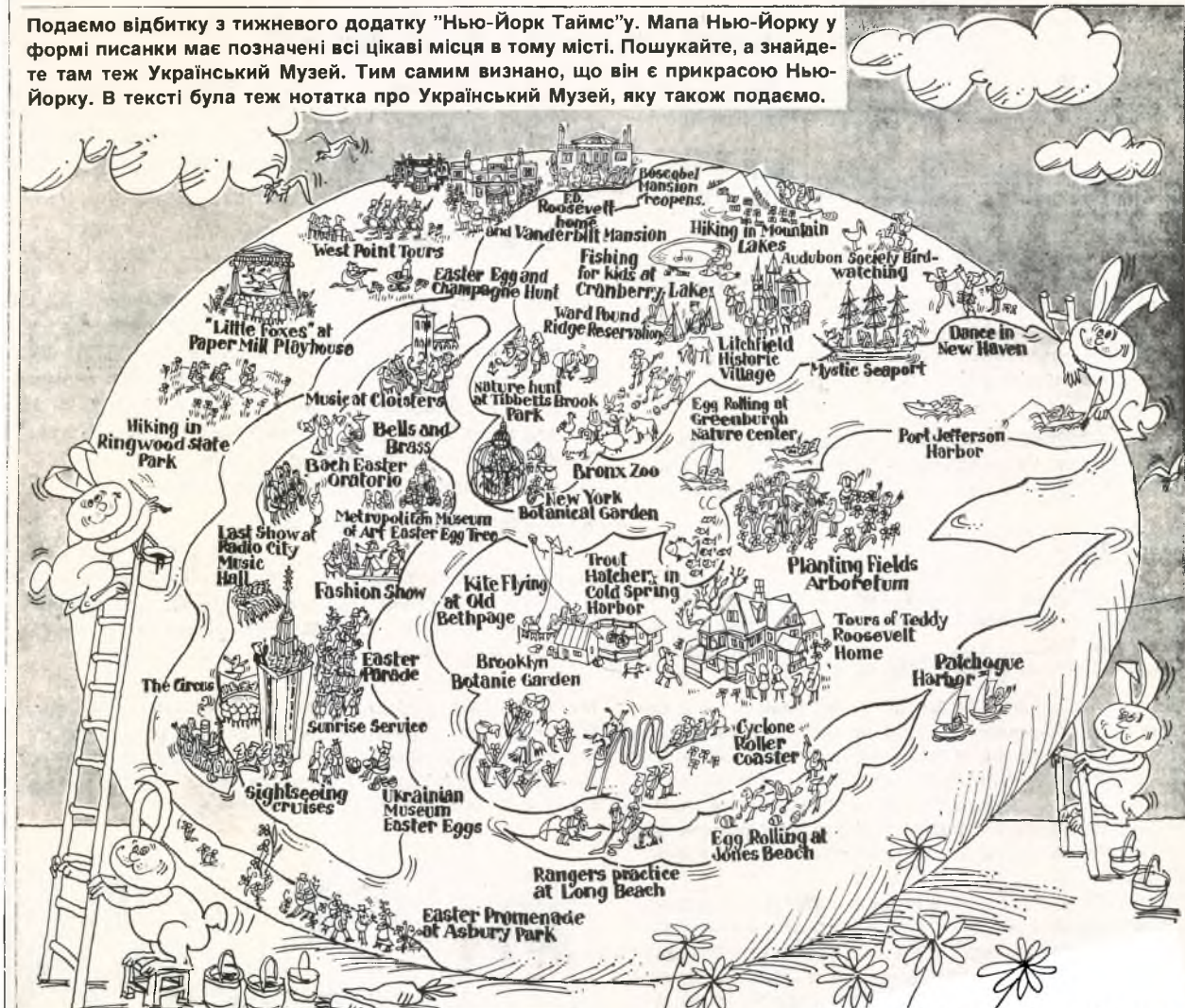
Easter Program at the Ukrainian Museum.
Lesia Duma-Lebed demonstrates pysanky making. Photo: V.Hrycun

Copyright © 1978 The New York Times

The New York Times

A Metropolitan Guide to Spring and Easter

Подаємо відбитку з тижневого додатку "Нью-Йорк Таймс". Мапа Нью-Йорку у формі писанки має позначені всі цікаві місця в тому місті. Пошукайте, а знайдете там теж Український Музей. Тим самим визнано, що він є прикрасою Нью-Йорку. В тексті була теж нотатка про Український Музей, яку також подаємо.

...es to tempt the recently snowbound to

For the Easter-egg fan and young decorator there are demonstrations of decorating and exhibitions of painted eggs to be found around and about. At the Ukrainian Museum, 203 Second Avenue, near 13th Street, there is a small exhibition of finely decorated eggs. The museum is closed Sunday but is open from 3 to 7 P.M. today and from 1 to 5 P.M. tomorrow. Admission is \$1 for adults, 50 cents for children.

Великодня програма Українського Музею. Показ писання писанок. Світлив В. Грицин
 Demonstration of pysanky making. Photo: V.Hrycyn

© 1978 by The New York Times Company. Reprinted by permission.

Збірник "Олена Теліга" — справжня копальня відомостей про поетесу, хоч і не зредагований фаховим літературознавцем. Він вміщає майже все, що написала вона, і майже все, що написано про неї. Коли збірник широко розповідає про її творчість і її героїчну смерть, він тільки натяками показує поетесу, як живу людину, як жінку. Тут маємо справу з явищем, яке польський критик і перекладач Тадеуш Бой-Желенський зве "бронзуванням" і яке Богдан Бойчук і Богдан Т. Рубчак в антології "Координати" звать "омітизовуванням". І ще один невеликий недолік можна помітити в збірнику. Він, цей недолік, мало вражає сучасників Теліги, зате для теперішнього молодого покоління в Україні, а й того, що народилося на чужині, він пахне прикритим анахронізмом, пережитком мертвих тоталітарних ідеологій. Цей недолік це намагання авторів збірника, — правда, тут є винятки — повністю "політизувати" поетесу, в поезії якої нема ні сліду якоїсь політики, ідеології чи груповості. Бо справа не в тому, чи Теліга була більше чи менше завзятим членом ОУН(м), справа в тому, що вона була і видатною поетесою і героїнею, яка своє молоде життя, повне, за її висловом, "шуму ненароджених поезій", свідомо подарувала батьківщині. А "політизуванням" її організаційні товариші тільки применшують її значення, намагаються зробити її власністю одної еміграційної групи.

Проте треба бути справедливим, збірник видано заходами і на кошти Українського Золотого Хреста в США, саме цій організації ми мусимо бути вдячні за це прегарне видання. Бо на жаль, наша еміграція має гроші на видавання нерідко безвартісних і нікому непотрібних регіональних збірників, але на видання збірника, присвяченого видатній поетесі, в неї засобів нема, треба бо "прославляти" самих себе, а не своїх героїв чи поетів.

Збірник складається з п'яти частин: поезії Олени Теліги, 42 сторінки, ледве одинадцятої частини збірника, її прозових творів, 94 сторінки, п'ятої частини збірника — їх самих вистачило б, щоб задокументувати політичні погляди поетеси, біографічного нарису О. Ждановича, подекуди дуже вартісного, але, на жаль, розводненого політичними поглядами автора, 40 сторінок, далі з частини п. з. "Спогади й матеріали", аж 281 сторінка, отже майже трьох п'ятих збірника — деякі дуже вартісні і цікаві, як спогади Г. Лашенко, М. Бачинської-Донцової, С. Гординського, деякі анемічні, як стаття Є. Маланюка, а врешті із п'ятої частини п. з. "Літературно-критичні оцінки", майже вдвічі більшої розміром, ніж поезії Теліги, аж 64 сторінки.

Очевидно, розподіл багатого матеріалу не є і не може бути ідеальним, тематично він схрещується один з одним. Наприклад, у всіх спогадах находимо подібні біографічні дані, теж цитати з творів поетеси,

* ОЛЕНА ТЕЛІГА, збірник стор. 473, видання "Українського Золотого Хреста в ЗСА, 1977. Детройт, — Нью-Йорк — Париж".

Олена Теліга

Olena Teliga

всюди можна найти оцінки її поезій, коментарі до її трагічного загину тощо.

Немає сумніву, що найцінніша частина збірника — найменша, отже поезії Олени Теліги, їх 35, одна за кожний рік її фізичного життя, коло три за кожний рік її творчого життя. Про її поезії написано багато, українські критики й поети на еміграції сказали про неї своє слово, вважаючи її мініатюрний поетичний доробок вартим своєї уваги. І так у збірнику маємо статті і критичні нариси Ю. Бойка — його стаття написана з точки зору ідеолога своєї політичної групи, С. Гординського, що написав один з найліпших спогадів-оцінок, хоч він вміщений у мемуарній частині, В. Державина, великого ентузіаста творчості Олени Теліги, Д. Донцова — в його статті знаменитий тільки заголовок "Поетка вогняних меж", решта відгонить шабльоном повторюванням давнього, але без переконливості, прикметної кращим есеям цього ідеолога і критика, Ю. Клена, автора досить анемічного нарису О. Лятурицької, Є. Маланюка, автора такого ж нарису, як той Ю. Клена. Гр. Шевчука, з аналітичної точки зору автора знаменитої оцінки, але в своєму основному твердженні невірної, і двох молодих літературознавців Б. Бойчука і Б. Т. Рубчака.

Всі критики, а й мемуаристи, цих останніх аж 18, одноголосно ствердили високу вартість поезій

Олени Теліги. В. Державин заявив, що вона — "наша найбільша після Лесі Українки поетеса", далі, що поема "Вечірня пісня" "становить геніальну синтезу тематики любовної і громадської". Думку про високу позицію поетеси в українській літературі підтвердили інші критики. Отже Ю. Бойко, Б. Бойчук, і Б. Т. Рубчак, С. Гординський, Гр. Шевчук, а врешті теж добрий знавець української поезії польський поет Юзеф Лободовський. Цей останній, не без деякої рації, писав: "Напевно в ліриці її (Лесю Українку — прим. Ю. К.) перевищують Оксана Лятуринська — як і Леся, волинянка — і Олена Теліга, що трагічно згнула в розквіті творчих сил".

Проте українська еміграційна критика, аналізуючи творчість Теліги, якось не могла дати собі раду з її невеличкою, але з формального і тематичного боку досконалою поезією. Це видно зокрема в статтях двох видатних критиків, В. Державина, і Гр. Шевчука. Коли Державин помилився, окреслюючи її поезію як "шлях до класицизму", — насправді її поетичний шлях це типовий неоромантизм, — то Гр. Шевчук, перебільшивши певні формальні ознаки її поезії, назвав її "альбомною". Очевидно, з чисто формального боку Гр. Шевчук має рацію, його звела на манівці абсолютна безпосередність Теліжиної поезії — із 35 коротших чи довших поезій аж 27 адресовані названим чи неназваним особам, отже мають епістолярну форму, прикметну альбомній поезії. Але, крім цієї формальної ознаки, її поетична творчість ні не відірвана від життя, ні не дрібна своєю тематикою навпаки, з кожного погляду вона розриває вузькі рамці альбомної поезії до тої міри, що з тої альбомности не лишається нічого. А втім і сам Гр. Шевчук розумів нестійкість своєї тези, коли, таки утій же своїй статті, відрікся "альбомности" Теліги: "конкретність бачення, суворість композиції, залізна дисципліна ритму — в таких рамках альбомної поезії перестають бути альбомними". Це речення, одна з найкращих характеристик Теліжиної поезії, не абстрактне, воно, як це виходить із тексту, таки стосується до творчості нашої поетеси.

Високо оціюючи невеличкий поетичний доробок Теліги, що ставить її в перший ряд видатних поетів України, критики водночас підкреслюють деякі недоліки її поезії, передусім прозаїзми і дещо стерту образність, т. зв. кліше. Роблять такі зауваження і Гр. Шевчук, і В. Державин, і Бойчук з Рубчаком. Проте справжні поети, а до них, без сумніву, належить О. Теліга, воістину володіють чарівною паличкою із світу казки. Вдаряючи нею по давно стертій метафорі чи порівнянні, вони оновляють, оживляють їх, надають їм свіжого звучання, нового блиску, наче чистильник взуття старим зношеним черевикам. Коли ж ідеться про прозаїзми, то й тут справжні таланти вміють їх "сховати", зробити такими, що вони перестають бути прозаїчними. Ось візьмемо, наприклад, тяжкий прозаїзм із Теліжиної поеми "Поворот", не менше тяжкий, ніж Франкова "логіка фактів" у його геніальній поемі "Мойсей":

І те, що було мрією роками,
Все обернеться в дійсність і можливість:

В наступних двох рядках поетеса "відкуплюється"

ОЛЕНА ТЕЛІГА

ВІДВІЧНЕ

Н. Лівіцькій-Холодній

Тремтить кохання на розквітлх квітах,
В зідханнях вітру і на крилах співу,
В сльозах пекучих, уночі пролитих,
В стрілі образи і в пожежі гніву.

Заходить сонце — і відзвук мелодій,
Які від віку вся земля гуркоче,
Гарячий погляд, мов сміливий зподій,
Нам краде серце поцілунком в очі.

Тисячоліття залишилися з-заду.
Та в темні роки панування стали,
Тобі, Кохання, золоту лямпаду
Ми схоронили непохитно стали.

Хай не тобі ми віддалися до смерти,
А іншій Пані — Рідній і Єдиній, —
Ніщо не зможе замінить, чи стерти
Твій світлий образ у старій святині.

Душа горить — життя таке іскристе.
Забрати все! Себе віддати всьому!
Твоя ж святиня, мов незмінна пристань,
Нам в диких бурях буде тихим домом.

Минає час, щоб все могло змінитися.
Згубили лицарі колишню шпаду...
Тобі, Кохання, Золота Царице,
Ми заховали вікову лямпаду!

1933

від страхітливої "дійсности і можливости" доброю римою:

Нам буде сонцем кожний куш і камінь
У ці хвилини гострі і цаСЛИВІ.

А образність, метафори й порівняння? Якщо в повісті трапиться раз на 20 сторінок добра метафора чи порівняння, очевидно, згармонізовані з цілістю, то вони, наче блискавки в глупу ніч, освітлюють твір письменника, оголюють читачеві його власний емоційний світ, відкривають йому неусвідомлені секрети його власної душі. Коли в поезії О. Теліги трапляється образність, що була кимсь уживана раніше, отже така, що підходить під дефініцію "кліше", то вона щедрою рукою розкидає і свіжі метафори й порівняння, цікаві новизни. Котру її поезію не взяти, всюди абсолютна досконалість метричної будови, ляконічність, доведена до крайніх меж, ніби кожна поезія остання, що її пише поетеса. Саме тому її так часто цитують ті, що пишуть про неї, ота "цитатоманія" так розповсюджена, що хіба треба навести "інісісіма верба" упорядника О. Ждановича: "у всіх статтях скорочуємо цитати з поезій О. Теліги".

Коли упорядник не подає поезій Теліги в хронологічному порядку їх написання чи надрукування, ця звичайна вимога літературознавчих робіт не найшла собі у збірнику навіть малого місця, — то дві поезії,

вміщені на початку, є, як він стверджує, першими, які поетеса вважала вартими друку. Найшов їх Ю. Бойко в брошурі "Сучасні українські поети", що була підготована М. Мухином і надрукована в Чернівцях у 1936 р. Перша з них "Пломінний день" варта уваги й тому, що в ній поетеса, вперше і востаннє, вживає теж "найгостріше слово Україна". А друга п. з. "Сонний день", правда, в початковій фазі, показує дужий талант поетеси. Тут і є метафора про берізку, що схилє свої плакучі гілки, один з найпоетичніших пейзажів матері-природи, саме тому вкрай стертий довгим уживанням у поезії ще від античних часів. Пише у своєму нарисі про поезію Олени Теліги Оксана Лятуринська:

Перед роками, не знаючи особисто Олени Теліги і на-трапляючи на її поезії, я, зацікавлена, запитала раз од-ного знайомого — хто Теліга?

Мій знайомий, який ніби належав до еліти і вважав себе знавцем літератури, відповів: — Як вам сказати? Провінційна ланночка, закохана в берізки.

Один — єдиний раз вживає Теліга безнадійно стер-того поетичного реквізиту, проте зі силою справжнього майстра видобуває з нього зовсім сві-жу метафору, найдену в глибинах своєї підсвідомости:

Але там, де берізка-пані
Шаль прозорий нам кинула в дар...

Немає сумніву, що в невеличкій розміром твор-чості Олені Телізі вдалося створити свій власний поетичний світ, передати його з такою силою, що він мініатюрними штрихами наświetлює прагнення свого героїчного покоління, проникнуті щедро і її великою вірою і політиї її власною кров'ю. І обидвом нашим видатним критикам на еміграції, Державину і Шевчу-кові, вдалося, на нашу думку, найти найважливіше в творчості поетеси, оригінальну ризку її поезії, те "щось", що у великому хорі і нашої і світової поезії

ПОДОРОЖНІЙ

Ти — тільки випадковий подорожній
На запашнім, завітчанім шляху.
Л. Мозилляньська

ОЛЕНА ТЕЛІГА

I
Відпочинеш і підеш знову.
Що ж, заходь до мойого дому,
Щоб вином моїм рубіновим
Затопити дорожню втому.
Гостре щастя, раптовним блиском
Мою душу до дна пропалить:
Ну чужий ти, а свій і близький,
Це ж на тебе я так чекала.
В день звичайний розквітне свято,
Мов бузок запашний у січні,
І кохання, легке й крилате,
Я запрагну змінить у вічність.

Ти відходиш вже? Що ж, не плачу.
Не сумуй і ти, подорожній.
Хтось незнаний нам шлях призначив
І покинуть його не можна.
Біль зпамаю, а сльози витру.
В зимну ніч, на твої дороги
Тільки сміх мій весняним вітром
Буде бігти — тобі навздогін.

II
Догоряє, попеліє дивне щастя...
Зажурився день — замріяний і млистый,
А думки мої, надхненні та квітчасті,
Опадають вересневим, жовтим листям...
Ось пішов собі звичайний подорожній.
Більш нічого. Навіть плакати не смію.
Тільки в душу, безборонну і порожню,
Сум летить непереможним, чорним змієм.
Прийдуть люди — не чужі, не випадкові, —
Буду жити і сміятися, як досі,
Хоч життя мого весняну, світлу повинь
Надпила, у перший раз, — холодна осінь.

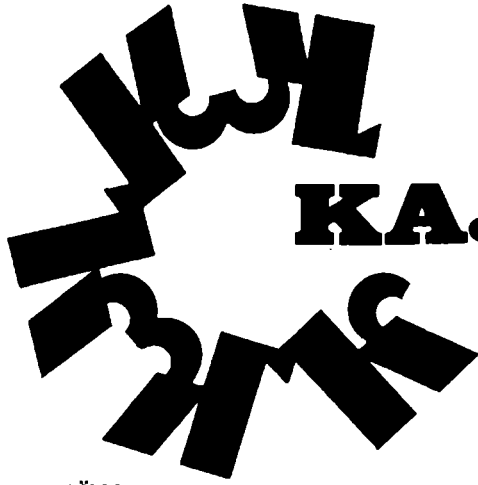

III
Ох, чому ж це серце б'ється молотом,
А уста мої — розквітла китиця?
І чому це полум'ям і золотом
Кожна річ в моїй кімнаті світиться?

Повернувся, хоч тебе й не кликала.
А слідом весна моя заблукана.
І згоряють у вогні великому
Всі закони, що були розлукою.

Знову осінь утікає злякано
Під травневою рясною зливою:
Перший раз сьогодні я заплакала,
Не сміюся, бо така щаслива я.

Залишайся. Щастя вип'ю келихом,
Однаково, чи своє, чи вкрадене.
Буде шлях тобі без мене скелестим
Буде життя моє без тебе — зрадою

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

УКРАЇНА

- Київ. Академічний Театр Опери-Балету ім. Т. Шевченка поставив недавно під режисурою народної артистки УРСР Ірини Молостової, оперу-балет М. Леонтовича, за казкою Б. Грінченка на лібретто поетеси Н. Танашевич "На русалчин Великдень". Партію Першої русалки співала народня артистка УРСР Г. Туфтїна, партію Другої русалки заслужена артистка УРСР Марія Стефюк. Складний образ Нової русалки виконала заслужена артистка УРСР Євдокія Колесник. Роллю Козака виконав молодий тенор В. Федотов.
- Поетеси та письменниці *Любові Забашті* скінчилося цього року 60-літ життя та 40 років творчої діяльності. Народилася вона 3.2 1918 р. в місті Прилуках, Чернігівської області. Перша збірка її ліричної поезії "Нові береги" появилася 1951 р., а перша повість "Крила Арсена Добоша" в 1968 р. Романтичні драми Л. Забашти "Дівчина з Рогатина" (Роксоляна) та "Маруся Чурай" здобули сценічне втілення і тепер користуються великою популярністю в театрах. Серед творів для дітей вирізняються її збірки віршів "Паляниця білолиця" (1963) та "Коли я виросту" (1975).
- При в'їзді в місто Новоград-Волинський поставлено напис "Місто Новоград-Волинський — батьківщина Лесі Українки". Тут, заходами Товариства Охорони Пам'ятників Історії та Культури, створено на лівому березі річки Случ меморіальний музей Лесі Українки. Пропам'ятна дошка на будинку розповідає, що тут в 1871 р. народилася Л. Українка. В експозиції музею понад 600 експонатів зв'язаних з життям і творчістю поетеси.
- Недавно дістався на захід лист з 13. XII. 1977 *Оксани Мешко*, члена Української Гельсінкської Групи з Києва. Вона звертається до членів Београдської наради в справі порятунку двічі арештованого українського правника Левка Лук'яненка. Оксана Мешко, це колишній політв'язень та мати Олександра Сергієнка, політв'язня, який тепер перебуває в Пермських конц-таборах.
- Першою чемпіонкою 4 зимової Спартакіади народів СРСР стала студентка Київського інституту фізкультури лещатарка *Світлана Лебедева*,

Упорядкувала Світлана Луцька-Андрушків

вигравши першу золоту спартакіядну медалью. Вона змагалася на трасі швидкісного спуску довжиною 1850 метрів. Подолала його за 1. 12,56 секунд. Участь у змаганнях взяло 220 спортсменів гірськолещатарського спорту.

ПОЛЬЩА

- 3-4 лютого 1978 у місті Лодзь на концертах оркестри національної Філармонії виступала солістка Великого Театру в Лодзі, сопрано *Марія Щуцька*. Вона виконала пісні з 4-ої симфонії австрійського композитора Густава Малера. Українка-лемкиня Марія Щуцька належить до передової групи ліричних сопранів у Польщі.

КАНАДА

- У 1977 році на книжковому ринку Канади появилася монографія Мирни Косташ "Всі — бабині діти" (All of Baba's Children), яка втішається великою популярністю серед читачів. Мирна Косташ це молода канадка українського походження, письменниця і журналістка. Її статті друкуються в канадських журналах "McLean's" і "Chatelaine". Книжка отримала прихильні рецензії в багатьох канадських часописах.
- Торонто. В Українській мистецькій фундації відбулася 12-25 березня ц. р. виставка праць *Аки Перейми*. Виставку мисткині назвала "Великодньою". Головною темою всіх праць є писанка. Праці включають олії, акварелі, рисунки і кераміку. Вони переважно малого розміру в стилі абстрактно-геометричним. Створені в 1968-78 роках.
- Вінніпег. Заходом Української Вільної Академії Наук у Канаді, 10 березня ц. р. відбулася доповідь *д-ра Наталії Апонюк* на тему "Перший 'Кобзар' Шевченка і російська критика". Д-р Н. Апонюк є професором російської літератури на славістичному відділі Манітобського університету.

США

- Вашингтон. *Оксана Драган-Кравців* призначена на пост шефа Української Служби "Голосу Америки". О. Драган-Кравців закінчила студії журналістики 1962 року в Ратгерському Університеті. Ступінь магістра політичних наук здобула на Колумбійському Університеті. У радіостанції "Голосу Америки" працює з 1971-го року.

Тільки між нами і телефоном ...

А ЯК ПЕРЕД ВЕСІЛЛЯМ?

— "Перестаньте себе дурити й закривати очі на дійсність" — сказала нам пані Галина на сходинах відділу. — "Ми можемо вдавати, що не бачимо сучасности, але таким способом її не змінимо" — так вона нас хотіла усвідомити чи, може, отверезити. Дискусія була про досить поширені (вже навіть серед нашої молоді) т. зв. "пробні подружжя".

— "За моїх часів майбутність дівчини, що відважилась на такий неморальний вчинок, була припечатана, а опінія цілковито зруйнована" — розповідала пані К.

— "А я пригадую, що була мода на т. зв. вільну любов, але це серед мистецьких кіл, чи серед студентів, але не серед пересічних родин" — інформувала інша пані.

Пані Галина має двох синів студентського віку, себто близько вже часу коли вони собі виберуть дружини. Справа молодих подруж її очевидно турбує і тому вона вирішила цю делікатну тему, яку ми публічно промовчуємо, але приватно обговорюємо, вкінці витягнули на денне світло.

— "Мені виглядає, що справу треба розглядати під кількома аспектами" — сказала я, уважаючи себе відносно неутральною, бо мої діти вже одружені (хоч правда, такий вибір може бути перед моїми внуками) — "Отже пропоную дивитись на справу з точки теперішньої моральности, до якої наші церкви нас зобов'язують, і з точки розумного вибору собі пари".

— "Так, Любо, церковні засади не змінилися цього століття, хоч, може, суспільне відношення до деяких вчинків змінилося на більш толерантне".

Ми всі приблизно погодились, що наші церкви далі піддержують вимогу подружньої тайни перед дозволом жити разом. Чи священники тепер є більш толерантні під час сповіді в цих справах, ми не знаємо.

— "Але справа статевих зносин стосується також і до тих, що й не плянують жити на віру. Багато наших молоденьких напевно також підпадає під загальну американську статистику. Цікаво чи батьки цього свідомі й чи про це з дітьми говорять?" — питала пані К.

Очевидно, що цю ще делікатнішу справу ми обговорили загальниково, заторкуючи принципи, а

не особи. З дискусії виявилось, що мало батьків відкрито говорять про це з дочками чи синами. Багато нарікало на сильний натиск моди "ідемо разом, так всі роблять". Кожний психолог може добре пояснити, як і чому 16 — 20 річні ще далі люблять одягатись як однолітки. Але тут батьки (себто матері й батьки) можуть дещо цей натиск в інший напрям пустити, коли разом договоряться до подібних принципів і границь. Виставляти 16 чи 18-річних на спокусливі до інтимности ситуації нема потреби. Відкриті дискусії про принципи, про безпеку й результати, та про опінію — напевно зможуть запобігти багатьом випадкам, коли молоденькі починають "інтимности" тільки тому, щоб не бути інакшими.

— "Але як з молодими, що майже готові під вінець ставати? Чи життя разом "на пробу" не заощадить їм пізніших справ розводу? Треба й на це дивитися!" — пригадувала пані Оля, якої дочка мешкала у власному помешканні (хоч в тій самій хаті що й батьки), й мама була неспокойна.

Дискусія заторкувала не тільки моду, яка поширена серед молодих дівчат чи хлопців (від 20-го року життя), мати окремі помешкання. Це спричиняється до свободнішої поведінки, але в результаті й до зменшення числа помешкань для новоодружених. З другої сторони критики розводів не раз були схильні навіть закривати очі на піврічні "проби" ("десь в іншій місті") якщо це дасть нагоду молодим краще пізнати одне одного, щоб пізніше не розводитися.

Розв'язку у формі компромісу подала пані Наталка, яка описала ситуацію своєї зарученої сестринки.

— "Ліда, хоч уже працює професійно, живе далі з батьками. Її наречений Борис, з іншого міста, й тепер кінчає докторат там, де Ліда. Лідині батьки погодились віднайняти Борисові одну кімнату. Таким чином Ліда і Борис живуть під одним дахом (тільки!) часто себе бачать, в різних настроях і строях, можуть за рік добре вже знати свої уподобання, темперамент і т. п. Така ситуація дає дуже добру змогу пізнати свої позитиви й негативи перед вінчанням. І так є нагода на досвід співжиття, не переходячи границь моральних принципів.

Любов Калинович

ВЕЛИКОДНІЙ СТІЛ

Містимо за дозволом, уривок з листа Ірини Кашубинської, який буде найкращим поясненням до світлин традиційного великоднього стола, які якраз авторка цього листа приготувала.

Посилаю світлини великоднього стола. Щодо постання того стола то хочу подати кілька слів. 50 літ тому я бачила останній традиційний великодній стіл нашої родини у тітки Іренці в Ульвівку. Кажу останній дослівно, бо такого по смерті дядька о. Міся Карпяка, вже більше в Ульвівку не могло бути. Стіл такий стояв протягом свят і кожний міг собі смакувати в кожній порі чого захотів. Протягом яких 20-ти років в Америці я мріяла зробити такий стіл, щоби показати

молодому поколінню. Такі столи були по приходствах (до першої світ. війни), хуторах, знатних родинах міст і т. п., а і по селах виставляли все, та залишали на столі. Там також до 1-шої війни було обов'язково печене порося. Минулого року прийшла відповідна нагода, що я могла здійснити мою мрію. Одно тільки зазначую, що зовнішній вигляд є вже по теперішніх можливостях. Стіл стояв під стіною, тут по середині. Бракує баби з рожна (бавнкуха), бо не могла дістати рожна, а також замість 12 виструнчених бабок я зробила кілька різних вживаних тепер форм. Труду було багато, але його винагородило зацікавлення і подив кожного від найстаршого до найменшого.

Остаю з пошаною

Ірина Кашубинська

УСМІХНИСЯ

— Подружжя вимагає посвяти. Наприклад, як ми одружимося, ти муситимеш щоденно варити обід.

— О так, милий, а тобі доведеться цей обід їсти.

Професор читає лекцію монотонно й тихо. Голос з другого кінця залі:

— Прошу, говоріть голосніше.

— Ох, вибачте, — відповідає доповідач — Я не сподівався, що хтось слухає.

Клієнт звертається до адвоката в справі розводу.

— Як довго ви одружені? — питає правник.

— Десять років.

— І аж тепер ви рішили розводитися?

— Бачите, всі ті роки я був зовсім щасливий; тільки передучора все змінилося.

— Що ж таке трапилось?

— Моя дружина повернулася додому.

Молоді пишуть

ЗАВАДОВИЧ РОМАН "ГОЦА ДРАПА"

Чикаго, Комітет. 1977, 128 ст.

У цій книжці є збірка пригод Гоци Драли й Гномика Ромтотомика, які є у "Веселці" місячно. Пригоди є в "картунівій" формі (рисунок і трохи тексту).

Пригоди Гоци Драли є звичайно зі звірятами з лісу, майже завжди з Гномиком. Пригоди розділені на сім частин: "Провесна", "Весна", "Літо", "Осінь", "Зима", "Веселі пригоди" і "Між Друзями". Деякі звірята у пригодах Гоци Драли це: білка, пташка, зайчик, миші та інші.

Всіх розважить ця книжка, не тільки дітей, але також старших. Вона не є класифікована як "комікси" — на мою думку.

Лада Онишкевич 10½ років

ТІТКА АМЕРИКА

переклад Марії Струтинської

*Marie Halun Bloch: Aunt America.**New York: Atheneum 1963**Copyright 1963 by Marie Halun Bloch*

Продовження

Дядько Володко підійшов і делікатно сказав: "Тепер, малеча, зникайте. Вам не личить збиратися такими гуртами".

Тітка Лідія посміхнулася з виразом жалю за дітьми, що відходили.

Мама звернулася до Лесі: "Ходи з нами, Лесю, Тітка Лідія бажає походити по місті".

Тут не було іншого виходу, як піти з ними. Єлена вже вхопилася тітчиної руки. Дядько Володко, тітка Софія та Аня залишилися позаду.

Тому, що тітка Лідія висловила бажання відвідати стару церкву, вони пішли вниз вулицею, в бік до кінця містечка, малим містком через річку, а потім полями до церкви.

Вона піднімалася перед ними на своєму горбику, три дерев'яні бані сиділи на її даху. Негодами знищена огорожа бігла довкола великого церковного ґрунту. Коли вони підійшли ближче, Єлена пустилася руки тітки Лідії і почала бігти вперед. Раптово, вона зачепила за камінь і впала, як довга, на землю.

"О" — крикнула Леся, "лялька!"

Тітка Лідія глянула гостро на Лесю, а тоді побігла з іншими наперед.

Єленине личко було скривлене від болю, але вона не плакала. Її коліно було погано обдерте зі шкіри і кров сочилася з довгої низки подр'япань на її нозі. Лялька, Леся побачила, не була розбита, тільки її сукенка заплямлена.

Тітка Лідія пошукала у своїй великій ручній торбині, витягла чистеньку носову хусточку і подала її татові. "Може це пригодиться зав'язати рану", сказала.

Вона взяла ляльку від Єлени і обтрусилася з неї брудну землю. Лесині руки аж боліли від бажання підтримати ляльку знову, хочби хвилину. Та тітка Лідія віддала її Єлені. Тато, вичистивши Єленину ногу, зав'язував її.

Тітка Лідія звернулася тепер до Лесі і простягла руку. "Ходи, Лесю, ми підемо разом до церкви", сказала вона. "Інші можуть піти за нами".

Лесині почуття були дуже бентежні. Хоч вона мала тітку Лідію для себе, це не могло тепер зробити її щасливою. Бо, чи вона не вирішила, що не любить тієї тітки, а навіть бажала, щоб вона собі поїхала? І

водночас, тільки тому, що тітка Лідія, очевидно, вибрала її, йти з нею самою, вона бажала любити її. Поки вони піднімалися на горбовину, питання, що Леся хотіла поставити тітці завірували в її голівці. Та вона не могла вимовити слова. Вона зважилася глянути вгору. Тітка Лідія не виглядала, наче б ця мовчанка бентежила її.

Все ж, Леся відчула полегкість, коли вони досягли вершка, де стара церква, забита дошками і занедбана, стояла, наче задумана. Її стіни і балки були побиті вітрами й дощами.

Церква нагадала Лесі бабуню Андрушенку, як вона сиділа на сонці, стара й терпелива. Бабуня була така стара, що вона пережила навіть деяких своїх унуків. Її сиве волосся було скуйовджене, лице глибоко поморщене, а її рот, через брак зубів, запалий. Однак, було щось таке приманливе, таке прекрасне в цій жінці, що погляд на неї так якимось відсвіжував, як вода з холодного джерела в літню спеку. А коли вона заговорила, хоч рідко воно бувало, вона говорила з такою гідністю і бистрим розумом, що навіть Голова стояв перед нею з подивом.

Коли Леся з тіткою дійшли до великих дерев'яних дверей церкви, вони знайшли там щілину, крізь яку могли подивитися до середини. У півсвітлі вони могли бачити старовинну поліхромію святих на стінах, ще завжди з золоченнями, але поплямлену дощем, що капав крізь дерев'яний дах. Грубі сувої павутиння висіли на престолі.

Тітка Лідія була стурбована. "Який жаль", сказала вона, "який важкий жаль бачити, як ті великі твори мистецтва ідуть, занедбані, до повної руїни".

Коли вони йшли поволі довкола церкви, Лесю вдарив теплий пах дерева, що вітріє на сонці. Як вони повернулися до входних дверей, вона показала на вежу, що стояла окремо кілька кроків далі. "Це дзвіниця, тітко Лідіє", вона промовила. "І дивись, вона відчинена".

"Тоді ходімо до середини", кликнула тітка.

Вони піднялися на один високий східець, а тоді крізь відкриті двері до дзвіниці. Тут чути було старовиною. Перед ними виростав довгий, вузький ряд негнбльованих сходів. Високо вгорі між в'язаннями висів великий залізний дзвін. В мовчазній згоді вони пішли сходами вгору, Леся попереду. На вершку сходів вони опинились проти дзвона.

Продовження буде

Що з'ясувати?

HARVARD UKRAINIAN STUDIES.

Vol. 1, No. 1 (March 1977); vol. 1, No. 2 (June 1977). Harvard Ukrainian Research Institute. Предплата \$28.00 річно.

На книгарському ринку українознавчих матеріалів англійською мовою не часто трапляються видання, що їх з радістю, з гордістю і без усяких "але" можете порекомендувати своєму американському освіченому й культурному колезі. Навпаки. Часто берете в руки англійське видання з українською проблематикою — і вам соромно: таке воно убоге, неохайне, а часом ще й примітивно-пропагандивне, шовіністичне... Тому справді своєрідним радісним "чудом" можна вважати появу двох нових англійських українських журналів: Harvard Ukrainian Studies, що є органом Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету та Journal of Ukrainian Graduate Studies, що його почав видавати Канадський Інститут Українських Студій. Ці журнали ставлять собі різні завдання і мають зовсім відмінний характер: Гарвардський журнал — це високої класи форум для науковців, своїх і чужих, що вносять нове слово, нові відкриття, нові досягнення в українознавчі дисципліни; "Журнал Вищих Українознавчих Студій" — це серйозний науковий форум для молодих дослідників-студентів. Поява цих двох журналів, що так прекрасно доповняють один одного — це подія великого значення в нашому культурному житті: вона сповняє нас гордістю за наші досягнення і вірою в майбутнє. Обидва журнали заслуговують на детальне окреме обговорення.

Harvard Ukrainian Studies — кварталник. Перше число журналу появилось з датою березня, друге з датою червня 1977 року. В час, коли пишемо ці рядки (половина лютого 1978) третє число ще не є в руках у передплатників. Це нас турбує. Тим

більше, що знаємо про дуже трудні народини першого числа, що з уваги на банкрутство європейського видавця запізнилося на цілий рік. Та хочемо вірити, що ці початкові труднощі будуть уже в близькому майбутньому переможені.

Головними редакторами гарвардського журналу є академіки Омелян Прицак та Ігор Шевченко, заступниками — професори Григорій Грабович та Орест Субтельний. Технічні справи та секретаріат редакції провадить співробітниця УНІГУ, Уляна Пасічник. HUS має теж імпульсивну редакційну колегію, в склад якої входять 23 особи — визначні історики, лінгвісти та літературознавці американських, європейських та канадських університетів (в тому числі — 7 українців). У вступі до першого числа редактори з'ясовують завдання й політику журналу: це має бути міжнародний форум для обміну науковими дослідженнями з ділянки українознавчих дисциплін, передусім історії, мови й літератури. Хоч журнал передусім англійськомовний, він плянує допускати теж праці французькою та німецькою мовами.

Перше число на 136 сторінках тексту включає шість наукових статей та чотири рецензії. Відкриває це число стаття директора УНІГУ Омеляна Прицака "Запрошення варягів". Це частина великої шеститомової праці про "Початки Русі", що її автор підготовляє до друку. В журнальній статті, аналізуючи тексти трьох літописів, автор доводить, що запрошення варягів було ініціативою міст Стара Ладога, Білоозеро та Ізборк та що сталося це перед 910 роком. Горас Лютт, професор Гарвардського університету, досліджує у своїй статті два загадкові і досі нерозв'язані "слова-примари" із Збірника Святослава з 11 ст. Професор Університету Айови, Ярослав Пеленський, пише про початки офіційних московських претенсій до спадщини Київської Русі, наводячи цікаві цитати з документів 15 ст. Стаття Патриції Герлігі про етнічний склад Одеси в 19 ст. подає низку фасинуючих демографічних даних: в цьому космополітному місті, напр., майже третина всіх прізвищ була українською, але тільки один на десять мешканців уважав українську мову своєю рідною... Григорій Грабович дає критичну аналіз збірки поезій Павла Тичини "Чернігів". "Чернігів" був уперше друкований в 1931 році. Тепер він в Україні не пере-

видається і не включається у зібрані твори Тичини. Текст цієї збірки був досі практично недоступний зацікавленим дослідникам. HUS зробив велику прислугу літературознавцям, передрукуювши як ілюстрацію до статті Грабовича повний текст Тичининого "Чернігова" в українському оригіналі. Кристина Поморська пише про еротичну символіку українських народних пісень, зупиняючись зокрема на піснях "Копав, копав кирниченьку", "Ой на горі та жінці жнуть", "Розпрягайте, хлопці коні" та "Закувала зозуленька". Замикають перше число рецензії на чотири історичні праці польських, американських та українських радянських авторів. Рецензентами цього числа є Омелян Прицак, Франк Сисин та Орест Субтельний.

На зміст другого числа складаються: чотири наукові статті, дві аналізи документів, три довші рецензійні статті, три короткі рецензії та одна посмертна згадка. Дуже складна мовознавча студія професора Колумбійського університету Юрія Шевельова про історичний розвиток звука "г" в українській мові. Бернард Вайнриб дає критичну аналіз гебрійських літописів, що в них знайшли віддзеркалення війни Богдана Хмельницького. Анджей Камінські з Колумбійського університету досліджує Гадяцький договір 1658 р., що його підписав гетьман Виговський з Польщею. Із статті Тараса Гунчака, професора Ратгерського університету, можна довідатися про цікаву постать Люїса Намієра, британського історика і дипломата (за походженням жида з Галичини), що в час першої світової війни виступав в обороні українських інтересів у Західній Україні. У відділі документів репродукується новознайдене письмо-облігація з половини 16 століття із транскрипцією та науковим коментарем Ярослава Степанова; друкується теж уривок стенографічного запису Міжнародного Літературного Конгресу в Парижі у 1878 році з коментарем Романа Сольчаника, який кидав нове світло на славнозвісний "виступ" Михайла Драгоманова в обороні української літератури. Йоан Любюч дає огляд українських мовознавчих студій у Румунії. Богдан Струмінський широко й критично обговорює перших шість томів нового академічного словника української мови, що за редакцією академіка Білодіда виходить від 1970 року в Києві. На доказ, що навіть у такому високо-науковому журналі можна знайти дотепні "родзинки"

зацитую з примітки рецензійної статті. Струмінського: в Києві, мовляв, у зв'язку із новим словником, поширений такий куплет: "Говорила баба діду: я поїду к Білодіду і довідаюся сама — є в нас мова, чи нема?" — Рецензійний огляд чотирьох різних видань творів Григорія Сковороди та монографій про нього дає Ришард Гантула. Авторами дрібніших рецензій на історичні та літературні видання є Омелян Прицак та Марта Богачевська-Хом'як. Посмертна згадка присвячена померлому в Чехословаччині україн-

ському мовознавцеві Орестові Зілінському.

Гарвардський журнал — нове слово в українській науці і досягнення, що ним може бути і буде горде не одне покоління українських науковців. Втримати його на високому рівні, знаходити для нього нових висококваліфікованих чужих і своїх співробітників, промощувати йому за допомогою гарвардської фірми шлях у світ міжнародної науки — почесне і нелегке завдання. Хочеться вірити (навіть всупереч деяким явищам у

наші громаді, що вказують на зовсім протилежне!), що українці вже доросли і готові до такого видання, що вони зможуть оцінити його і підтримати, і що — завершивши остаточно фінансове забезпечення Гарвардського Українського Інституту — не обтяжуватимуть редакторів ще й додатковими турботами фінансового порядку.

Про канадський "Журнал Вищих Українознавчих Студій" — в одному з чергових чисел.

Марта Тарнавська

ВІДГУКИ

Філадельфія, 19 лютого 1978

Редакція "Нашого Життя"
Нью-Йорк

Вельмишановні!

Запрошуєте висловитися про розмови телефоном на тему наших українських академій.

Думки, які висловив старший пан К., є не просто еретичні, а навіть блюзнірські! Це в справі панахид! Поки ми, український народ, належимо до культурних християнських народів, доти ми в стані і в повинності таким велетням, як Тарас Шевченко та цілий ряд пізніших наших діячів і всім героям, які віддали своє життя за Україну, віддати пошану в першу чергу панахидами за спокій їхніх душ! Це для них!

А для нас, живих українців, мусять бути імпрези, академії, чи як їх назвати. Вони мусять бути цікаві, змістовні, повні пошани до осіб, яких ми шануємо. Які ж вони бувають у дійсності, то це вже залежить від нас самих! Які ми,

такі й наші імпрези! Але влаштовувати їх ми мусимо й відвідувати їх мусимо!

Священик часом буває нецікавий, хор співає не зовсім добре, але ми до церкви ідемо й ходимо, бо це належить до нашої повинності. Чи панахиди по наших Велетнях гарно відспівані, чи негарно, але ми молимося за спокій душ великих наших спочилих! Так робімо й далі та не слухаймо старших панів К., які сидять ззаду в куточку та лиш критикують, хто як поводить на академії.

Не туди він, отой старший пан К., кинув камінця! Якщо святкуємо наші урочисті національні дні, то не танцюймо на них, бо Україна ще поневолена й танці на академіях 22 січня, то так, якби танцювати на могилі рідної матері!

Автор цих рядків відвідує академії, спеціально Шевченківські, вже 61 рік і вони йому не сприкрилися! А що наша молодь не відвідує, так у них же й розум молодий і не на них нам рівнятися!

Г. Гордєнко

РЕДАКЦІЮ ВІДВІДАЛА

31-го березня редакцію "Нашого Життя" відвідала співачка Рената Бабак. По довшім перебуванні у Вашингтоні, де спільно з відомим співаком Джорджем Лондоном опрацювала оперний репертуар, завітала на короткий час до Нью-Йорку. У травні відбудеться її концерт, в програму якого входять українські і міжнародні арії і народні пісні. Під час короткої зустрічі співачка висказала вдовolenня з перебування в США.

В наступних числах "Н.Ж." помістимо більше подробиць з цих відвідин.

ДО УВАГИ ВСІМ НЕДАВНІМ ГРАДУАНТКАМ ТА ЇХНІМ ДРУЗЬМ

"Наше Життя" бажає подавати систематичний перегляд молодих українських жінок, які тільки що покінчили університетські студії. Просимо нас чх читачів, а передусім самих градуанток, допомогти нам потрібною інформацією. Випсвніть, будь ласка, подану внизу анкету та вишліть на адресу: OUR LIFE

108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ОТРИМАЛИ УНІВЕРСИТЕТСЬКІ ДИПЛОМИ:

Повне ім'я і прізвище градуантки:

українською мовою

англійською мовою

Адреса градуантки

Отримали диплом: /BA, BS, MA, MS, PhD або інший/

З якого предмету:

Назва університету та місцевість

Дата градуації

Нагороди і відзначення

Плани на найближче майбутнє

Підпис та адреса особи, яка подає інформацію

ПОДУМАЙТЕ—ВІДГАДАЙТЕ

ЗНАЧЕННЯ СЛІВ: (Склала Р. М.)

1. Місто на кримському перешийку, вихідна точка татарських наскоків на Україну.
2. Музичний термін для означення повільного ритму.
3. По-нашому **космос, універсум**.
4. Учасники зимового спорту.
5. Міністер освіти в уряді УНР, мовознавець, згодом церковний достойник у Канаді.
6. Взірєць для наслідування (також дерев'яний кінець рушниць).
7. Назва провінції в Канаді.
8. Головний диявол.
9. Прислівник до слова **уряд**.
10. Козацький полковник, що зрадив Хмельницького.
11. Середній рід прикметника **овочевий**.
12. Столиця Ірану.
13. Молода українська піаністка в США.
14. Місто над Верещицею у Львівській області.

Букви на місці хрестиків, читані згори вниз, дадуть імена і прізвища двох українських гетьманів.

РОЗВ'ЯЗКА

З ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА

МАЛЯРКА.	КУХОВАРКА.	РОБІТНИЦЯ.
КОРОЛЕВА.	ДОЯРКА.	КУР'ЄРКА.
РЕДАКТОРКА.	АКУШЕРКА.	БАЛЕРИНА.
СЕКРЕТАРКА.	АКРОБАТКА.	АКТОРКА.
ШИНКАРКА.	МАСАЖИСТКА.	ЗЛОДІЙКА.

TO ALL RECENT UNIVERSITY GRADUATES AND THEIR FRIENDS:

OUR LIFE would like to be able to list systematically all recent Ukrainian woman graduates who received their university degrees. We ask our readers and especially the graduates themselves to supply the necessary information. Please fill out the brief questionnaire and mail it to

OUR LIFE
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

RECENT UNIVERSITY GRADUATES

Full name of the graduate:
(English spelling)
(Ukrainian spelling)
Address of the graduate
.....
Degree received: (BA, BS, MA, MS, PhD. or other)
Subject studied
Name and place of college or university
Date of graduation
Honors or prizes received
Plans for the immediate future
Signature and address of person supplying the information:
.....

1.	×						×
2.	×						×
3.	×						×
4.	×						×
5.	×						×
6.	×						×
7.	×						×
8.	×						×
9.	×						×
10.	×						×
11.	×						×
12.	×						×
13.	×						×
14.	×						×

СЛАВА ГЕРУЛЯК ПРИГОТОВЛЯЄ ВИСТАВКУ

На нашій обкладинці, а теж у числі є рисунки Слави Геруляк. Під час відвідин в справі тих рисунків, ми довідалися що плянує вона закрити свою майстерню у Нью-Йорку. Тепер приготує "на прощання" виставку у цій майстерні. Відкриття виставки відбудеться 22-го квітня, а триватиме до 7-го травня. Буде відкрита щоденно від 12-6 у майстерні 206 Схід 7-ма вул. у Нью-Йорку (тел. 260 — 4490).

"УЧНІ УЧНЯМ" — ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

Уже вдруге учні 6-ої класи Рідної Школи у Філадельфії улаштовували дрібно-ощадностеву кампанію в часі року і зібрали 75 доларів, які їхня учителька п-ні Марія Галій помогла переслати їм на стипендію для учня в Півд. Америці. Збірщицею була Христя Комановська. Ці учні бажають листуватися з їхнім "адоптованим" однолітком.

Про виховне значення цього прикладу, мабуть, зайво і розводитися, але варто пригадати батькам та і вчителям, що на прикладі цих учнів таки можна побудувати багато конструктивного, з чого діти можуть мати багато вдовolenня і багато користи для зростання їхніх духових вартостей. А напередодні 1979-го Міжнародного Року Дитини, це має ще і своє особливе значення і вимову.

Теодозія Савицька
Референтка Суспільної Опіки

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця березня 1978 року зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	41,462.28 дол.
Поодинокі особи	7,561.39 дол.
Разом	49,023.67 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ БЕРЕЗНЯ 1978 Р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

1,000.00 дол. — Окружна Управа — Чикаго

530.00 дол. — 13 Відділ — Честер

90.00 дол. — 2 Відділ — Честер

25.00 дол. — 47 Відділ — Рочестер

20.00 дол. — 29 Відділ — Чикаго

22.00 дол. — 43 Відділ — Філядельфія

10.00 дол. — 65 Відділ — Нью Бронсвік

Пожертви Відділів: 2, 13, 29, 43, 65 — проголошено в листі "Замість квітів".

Пожертву Відділу 47 — проголошено в листі "Подяк"

Разом 1,697.00 дол.

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

50 дол. — Катерина Росола — Фінікс, Арізона

10 дол. — Ольга Пашковська — Чикаго

10 дол. — Соломія Дроздовська — Канада

5 дол. — Леонтина Галяженко

75 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

Разом 150 дол.

Поля Книш

фінансова секретарка

ВІСТІ КОНВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

В програму XVIII Конвенції СУА входять дві доповіді і два панелі, а саме: в суботу 27 травня о год. 2.30 по пол. панель на тему: "Жіночий рух вчора і сьогодні" з участю Галини Кутко, Мотрі Кушнір і Олени Процюк. Модератор Анізія Гандзя Савицька.

Теж у суботу год. 4. по пол. панель на тему "Сьогоднішня українська дитина — майбутнє українського народу" з участю Дори Горбачевської, Марії Одежинської і д-р Богдана Цимбалістого. Модератор Ірена Лончина. В неділю 28. травня о год. 2 по пол. дві доповіді: Марта Богачевська Хомяк: "Вклад жінок у розвиток українського суспільства" і Любов Волинець: "Союз Українок Америки й українська громада".

Усі теми дуже цікаві й актуальні та повинні викликати заінтересування не тільки делегаток але і ширшого громадянства.

Конвенційний Комітет щиро запрошує гостей послухати згаданих доповідей та панелів.

Христя Навроцька
пресова референтка

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ЛЮТИМ 1978 Р.:

По 220.00 дол.:

Григорій Федорук, Австралія

По 204.44 дол.:

Максим і Юлія Грибик, Австралія

По 200 дол.:

Мирон Лапка, Австралія, інж. Роман Левицький, Філядельфія, Марія Душник, Бруклин, Василь Левицький, Фенікс, д-р Степан Стецура, Парма, Іван і Нелія Вовк, Парма, д-р Юрій і Емілія Русин, Севен Гілс, Адам і Іванна Вовк, Парма, Олекса і Іванна Чайки, Парма, інж. Лев і д-р Міра Сагайдак, Парма, Елмер і Ольга Берчі, Боффало, д-р Микола і Марія Грушкевич, Клівленд в пам'ять доні бл. п. Мотрі Грушкевич-Бігун.

По 175.00 дол.:

Д-р Н. Теробус-Кмета, Йонкерс

По 160.00 дол.:

Д-р Дмитро і Марія Фаріон, Парма

По 150.00 дол.:

Д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Джеймсбург, Наталія Даниленко, Самердейл, Йоанна Гентош, Філядельфія, інж. Роман і Міра Грабець, Парма, д-р Д. Дубас Войтина, Парма, 21 Курінь Пластових Сеніорок "Бури-верхи", Парма, 71 Від. СУА, Джерзі Ситі, 71 Від. СУА, Джерзі Ситі від приятелів сл. п. Маркіяна Коця в Його пам'ять. Омелян Лесюк, Льюрейн.

По 100.00 дол.:

Ольга і Іван Гірні, Йонкерс, д-р Теодор Небожук, Вест Сенека (рата на стипендію) Люба Мосевич, Джерзі Ситі, Оксана Салдит, Боффало (половина збірної стипендії 49 Від. СУА), Василь і Анна Макухи, Боффало

По 75.000.:

Проф. Юрій і Ірина Лаврівські, Тона-ванда (рата на стипендію)

По 40.00 дол.:

Д-р Данило і Ростислава Богачевські, Вієнна (доповнення 200.00 дол. до стипендії)

По 25.00 дол.:

Д-р О. Дерія (через 59 Від. СУА, Балтимор), Ярослава і Іван Бару-севичі, Джексон Гайтс

По 15.00 дол.:

Аркадія Стебельська, Мінервіл, д-р Я. Мігайчук, Парма

Разом 5.204.44 дол.

В четверту сумну річницю смерти мого Найдорожчого і Незабутнього мужа, бл. п. Івана Мосевича складаю 100.00 дол. на стипендійну акцію для молоді в Бразилії.

Люба Мосевич

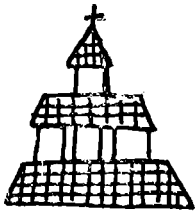

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

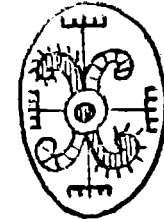
ТРИДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В часі Великодніх свят, що є найсвітлішим нашим празником у році, звертаємось до всіх наших складових організацій, їх проводу і членства із цим щирим воскресним привітанням. Із цим стародавнім християнським привітом шлемо свій поклін усьому українському народові — чи то на рідних землях, чи то на наших поселеннях. З глибоким зворушенням вітаємо всіх переслідуваних і ув'язнених, що жертвують своє здоров'я й життя у боротьбі за віру і народ.

Управа СФУЖО

ПИСАНКА ДЛЯ СФУЖО

У цьому році завершується 30-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Цей успішний громадський шлях змальований у короткій історії СФУЖО, що її отримали наші складові організації. Почався він осінню порою 1948 р. Впродовж 30 років здобував признання серед своїх і чужих, переборював байдужість української громади, вишукував жінок-провідниць, впоював у них відчуття свого призначення. У гроні 20-ьох складових організацій стунув перед українським суспільством на III Конгресі СФУЖО у травні 1977 р.

Вже на цьому Конгресі проголошено створення грамоти СФУЖО, себто відзначення, що його отримує організований гурт або одиниця, коли зложить поважнішу пожертву на цілі СФУЖО. Ця думка виникла на Конгресі вперше з метою здійснення цієї кампанії в наше 30-ліття. І ось тепер уводимо її в життя. Як щирий дар організованого

жіноцтва, як свою "писанку" що припала нам у 30-ліття.

Наші складові організації свідомі великих завдань, що лежать перед Управою СФУЖО. Під цю хвилину потрібні заходи в обороні жінок-в'язнів, підготовка матеріалів для Міжнар. Року Дитини, забезпечення участі у Світовій Жіночій Конференції у Тегерані. Це все далекосяжні цілі, що зобов'язують українське жіноцтво, якщо воно має виконати свій обов'язок в обороні України.

Першою складовою організацією, яка зложила цю "писанку", стала Ліга Українських Католицьких Жінок Канади. Вітаємо цей гарний жест і віримо, що й інші складові організації підуть тим шляхом. Поспішили з таким подарунком також поодинокі членки Управи і наші членки-прихильниці. Їх список і подяку висловимо пізніше в нашому бюлетені, а повідомлення вже вислали листовно. Щира дяка за "писанку" для СФУЖО!

Проекти Міжнародного Року Дитини

Секретаріат Міжнародного Року Дитини, що існує при Об'єднаних Націях, зібрав низку проектів, що їх надіслали Комітети МРД з різних країн чи поодинокі організації. Деякі з них він помістив у своєму бюлетені. Ось вони:

- Відзначити дітей, що народилися 1 січня 1979 р.
- Влаштувати сесію дитячого парламенту з участю дітей приблизно того самого віку.
- Скомпонувати музичний твір, що виявив би ідею МРД.
- Влаштувати дитячу спортову виставку окремих континентів чи декількох країн.

— Створити Світовий Фонд Дитини, до якого спринчилились би члени Об'єднаних Націй пожертвою, яка рівнялась би їх одноденній витраті на озброєння.

— Зложити на такий Фонд одноденний дохід з футбольної гри по цілому світі.

— Збирати фонди різними акціями на дитячі програми.

— Посадити дерево з нагоди МРД.

— Влаштувати міжнародній фестиваль найкращих телевізійних програм або фільмів, призначених для дітей.

— Визначити нагороду за найкращий новий фільм для або про дітей.

— Створити програму новин для дітей в радіо чи на телевізії.

— Друкувати й проголошувати нові кличі й гасла про права дитини.

— Є ще багато різного роду проектів — на конкурси есеїв, віршів, світлин, рисунків чи загальних оглядів.

Комітети МРД в різних країнах уже працюють над здійсненням тих проектів. Кожна країна хоче опрацювати якусь ділянку в користь своєї дітвори. На наших поселеннях можемо занотувати цікавий почин СУА — конкурс на дитячу творчість, проголошений уже в кількох числах Н. Ж.

ПРИГАДУЄМО ЩО РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА НАШОГО ЖИТТЯ ВІД 1 СІЧНЯ 1978 ПІДНЕСЕНА ДО 11.00 дол.

ЧИ ОДИНАДЦЯТЬ ДОЛЯРІВ РІЧНОЇ ПЕРЕДПЛАТИ ЦЕ БАГАТО? ДЛЯ ПОРІВНЯННЯ ЦЕ РІВНОВАРТІСТЬ 2 ФУНТІВ КАВИ, 2-ОХ ОБІДІВ У РЕСТОРАНІ

СТОЛІТТЯ ОЛЕНИ КУЛЬЧИЦЬКОЇ

У 1977 р. припало 100-ліття з дня народження мисткині Олени Кульчицької. Ці роковини відзначено на поселеннях і в Україні. Там воно відбулося дуже різноманітно, бо ж увесь її мистецький дорібок є на місці. В залах Музею Українського Мистецтва у Львові влаштовано виставку її творів. У каталозі подано, що за своє життя вона створила понад 6,000 мистецьких робіт, яких більшість зберігається в тому музеї. У тому ж музеї відбулася її присвячена Наукова Конференція. З доповідями виступили наукові працівники музею Віра Свенціцька, Г. Климчук, Л. Волошин.

Дотепер ніхто не заторкнув дуже важливої сторінки життя й діяльності мисткині, а саме — педагогічної. Довгі роки навчала вона в дівочих школах Перемишля і здобула собі прихильність своїх численних учениць та їхніх батьків. У програмі навчання вона передавала ученицям знання й замишування до народнього мистецтва, вміла заохотити їх до власних дослідів і творчости. Щоб ця цінна сторінка її діяльності не призабулась, підготовляємо в одному з чисел "Нашого Життя" огляд діяльності Олени Кульчицької як педагога.

МОЛОДІ ЛІКАРКИ

В останньому часі появились вістки у нашій пресі про цілий ряд градацій молодих лікарки. Вітаємо це радісне явище, бо воно свідчить про

ВШАНУВАННЯ ПЕНСІОНЕРІВ

Відділ Союзу Українок Австралії у Нобл Парку, Вікторія, влаштовує товариські вечори, якими шановує наших старших громадян. У вересні 1977 р. голова Відділу п-і Вожена Коваленко привітала заслужену діячку СУА п-і Любов Михайлів, яка закінчила своє 90-ліття. П-і Михайлів вложила багато праці в організоване життя, як учителька школи українознавства і бібліотекарка. Після мистецької програми подано смачну вечерю. Цей вечір залишив гарне враження, виявивши вдячність українського жіноцтва за громадську настанову ювілянтки.

Гурток утримує листовий зв'язок з письменницями. Запросив поетку Ганну Черинь на товариську зустріч. Обговорив творчість письменників, що відійшли (Василь Софронів, М. Понеділок, Роман Купчинський). Дає також змогу відчитати спроби пера, коли хтось їх зголосить (п-і Ірина Лунів).

Гурток завершив 13 років своєї праці. Через свій вік членки вже не можуть так працювати, як давніше, але радо сходяться і дискутують.

С. Радиш

УКРАЇНЬСЬКА ФОЛКЛОРНА ГРУПА У БРАЗІЛІЇ

При Хліборобсько - Освітньому Союзі існує Українська Фолклорна Група, яка здобула собі одне з перших місць на фестивалях Бразилії. З нагоди її виступів, що включають народні танці, звичайно відбувається виставка, яку влаштовує Організація Українських Жінок. Остання відбулася в днях 22-28 серпня 1977 р. у Департаменті Мистецтва і Культури у Курітібі. З тієї нагоди Національна Публічна Бібліотека відступила місце у своїй вітрині для виробів нашого нар. мистецтва.

КУРС ВИШИВАННЯ РУШНИКІВ

Від 13 вересня до 29 листопада 1977 р. в Едмонтоні відбувся курс вишивання рушників під проводом п-і Антонії Кучер. Ініціативу до того дав Відділ Організації Українок Канади, а патронат над курсом перебрала Комісія Нар. Мистецтва СФУЖО. Учасниць було 16. П-і Кучер, знавць цього вишивання, допомогла роздобути взори в такий спосіб, що їх побільшувано з видання "Українські рушники". Таким способом роздобуто 10 узорів, а провідниця курсу додала ще свої, отже кожна учасниця користувалась іншим зором. Відкриття курсу провела голова Відділу Люба Куць, а теоретичний огляд рушників Подніпров'я подала п-і Лариса Вацке, референтка нар. мистецтва СФУЖО.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXV

April 1978

No. 4

BETWEEN LOVE AND HATRED

This issue of "OUR LIVE" appears at the time between two celebrations of the same feast — between Easter according to "new" (Gregorian) and the "old" (Julian) calendars. There are among our readers those who have already celebrated; those who are still observing Lenten: and, in fact, there are some who celebrate each year at their convenience.

The way and the date we celebrate is not only a matter of conscience for each of us: mostly, it depends upon the way recognized by the parish of which we are members. To make matters even more complicated, there are places where one (or more) Ukrainian Catholic parish celebrates according to the new and another according to the old style.

It is not up to us to judge which way it ought to be. But what concerns us deeply is the mutual intolerance which permeates our society in this connection. It staggers us to notice that differences in opinion are apt to bring about not only understandable disputes, but often mutual censures and charges which border on hatred. As a matter of fact, this phenomenon is not limited to the problem of double celebration of religious holidays but so encompasses other segments of our life: political, organizational, even cultural and scientific.

CHRYSTOS VOSKRES

CHRIST HAS RISEN

An employee in charge of personnel in an American bank once asked a Ukrainian fellow-worker: "Why is it that you, Ukrainians, always cannot but hate or love somebody"? This question may sound strange or even unfair; but we cannot blame this observant American employee experienced in dealing with people for coming to such a conclusion.

There are also regrettable situations when our personal like or dislike of others, our love or antipathy, determines our judgment of their qualifications and suitability for a job or social position.

Let's give some thought to love and hatred in our social life during this period of Easter, when we remember with humility and admiration Him who gave His life out of love and to conquer hate.

WOMAN

MOTRIA KUSHNIR

VIEWS & NEWS IN WOMAN'S WORLD

Continuation

What she, and the entire educational system have been doing for millenia is educating children to assume sex-stereotyped roles in life. Both female and male — that is, human — growth have been diminished and limited as a result. Society, morality, culture, as well as the quality of life, have been severely damaged. Rather than correcting the damage already done by fostering understanding and respect between the sexes, we reinforce the lesson that female/male are different and that the differences are predetermined and irreconcilable. Ignoring the reality that men and women live together on the same earth, we categorize, segregate and prejudice our children, educating them to be suspicious of, and competitive towards, the opposite sex. Perpetuating the mistakes of former generations, we sacrifice humanistic values to sexual — as well as ethnic, religious and racial — prejudices we artificially separate the sphere of the family and home from the rest of human endeavor and society, to the detriment of both, and inculcate impressionable young minds with this schizophrenic world view.

The detrimental process of sex stereotyping and socialization begins — as I myself witnessed — at the nursery school le-

vel. Each consecutive step on the educational ladder reinforces these lessons over and over. For example, from the very first grades, school children are exposed to textbooks which portray characters in stereotypical roles. In first-grade primers, Dick jumps, father works, mom cooks and Jane looks; not only does a child learn to read when using such texts, s/he also learns that boys are active, men are productive, women are domestic and girls are prim, pretty and passive. A study of elementary readers disclosed that fully 74% of the characters — even anthropomorphised animals, like Peter Rabbit — are male; of the female characters found in these books, more than half are identified only as mothers and over 80% are not self-actualizing — that is, like Tom Sawyer's Becky, they are on-lookers and admirers of male adventures and exploits or, like Sleeping Beauty, semiconscious dummies cum beautiful victims.

For older students, we supply history books in which women are largely ignored or, better yet, transformed in order to fit our prejudiced expectations. A case in point is the famous Betsy Ross who was not, in fact, a dainty, pink-cheeked lady who demurely stitched a few stars on Washington's flag. Thrice

TO MY CONTEMPORARIES

"No need for words! Let there be only action!
 And in fulfilling it be firm, composed.
 Conceal your pain, Suppress the sudden impulse,
 And keep apart the body from the soul."

For me, however, in sacred union —
 The soul and body, joy with agony.
 My pain resounds, and thus when I am laughing,
 My laughter gushes out to liberty'

I count not words, Much tenderness I render.
 And therein maybe also I am bold:
 To fire a heart amidst a snowy tempest,
 To bathe a soul amidst a torrent cold

With winds and sun the Lord hath swept my pathway,
 But I am firm and stern where I need be.
 Oh, native land of mine, my pleasant greetings
 No enemy received from me.

translated by Orysia Prokopiw
Boundaries of flame. Smoloskyp
Publishers Baltimore. Toronto

UNWLA'S SCHOLARSHIP PROGRAM,
1968-1978: THE FIRST TEN YEARS

The year 1978 marks the 10th anniversary of UNWLA's Scholarship Program, whose extraordinary success in raising funds for needy Ukrainian students in Brazil, Argentina and other South American and European countries is a testimony to the Ukrainian people's generosity and to UNWLA's organizational outreach capabilities. It is a program of which each UNWLA member, and indeed every Ukrainian, can be proud.

In this decade, the number of scholarship students assisted through UNWLA's Scholarship Program grew from 3 in 1967 to a high of 196 in 1976, and the total sum raised since 1967 is close to \$100,000.

Since 1973, readers of UNWLA's magazine **Our Life** and other publications in Ukrainian communities in the U.S. or abroad have been exposed to a large number of news items, feature articles and financial reports about the Scholarship Program. As a result of such extensive publicity, donors to the Program include Ukrainians from the U.S., Canada, Switzerland and Australia, and they have contributed generously, some in the thousands of dollars.

What is the rationale for the UNWLA Scholarship

married and widowed, she bore her last child at the age of 43 and was one of the colonies' first entrepreneurs — she owned and managed, with her daughters, an independent upholstery and flag business. In classes of literature, fine arts, anthropology and the sciences, the contributions and existence of women are often overlooked. Because the editors and authors of books are predominantly male, the world view of women as interpreted by women is also lost to our children. Because women appear to be invisible as far as the written word is concerned, because our history is continually ignored and distorted, we become less significant in the real world.

Not only textbooks, but also the curriculum in general, is sex-biased. In high school girls are channeled by the system into home economics and business a misnomer for typing and stenography — classes, while boys are encouraged to register for shop and automobile courses. Needless to say, the girls' education leads them to acquire the least monetarily rewarded skills. Even at the higher education level, females are often pushed into the arts and humanities — which fields are no longer the most highly valued intellectual pursuits, as they were in preindustrial eras when women were denied access to them — and discouraged from pursuing technical and professional studies — such as business (in the real sense), medicine, engineering and science — where, frankly, the bucks are to be earned and the prestige garnered in today's world.

Sex-role-generated expectations and attitudes also impact negatively on the very quality of education offered to all students. While many examples could be cited, athletics presents the most obvious case study. The notion of physical education in the schools has become inextricably intertwined with competitive sports, which are in turn becoming ever more a glorification of the male-defined characteristics of aggressiveness, competitiveness and power. Millions of dollars are poured into the coaching, equipment, stadiums and hospital bills necessary to feed the sports machine. Only the most athletically competitive of our children can take advantage of these resources — that is, if they can't make the team,

they can't play the game. At one time, only college-level athletics programs emphasized trophy-winning in sports; now, the dog-eat-dog approach is filtering down to the pee-wee levels. From very young ages our children are taught to be either spectators or gladiators. Little emphasis is placed on participatory athletics and activities which could teach youngsters to enjoy physical exercise and, perhaps, lay the foundation for a lifetime's routine to promote health and physical fitness.

The implications of the situation are most distressing. First of all, how do children react to the feelings of rejection and failure when they can't make it as competitors? What attitudes or biases do they develop toward physical exercise which determine their mode of living for the rest of their lives? Do the put-down terms of "jock" for athlete and "egg-head" for academically inclined student tell us anything about what the system does to kids? Can a child learn at optimum capacity within an educational process which emphasized competitiveness and winning rather than growth and development in every discipline, not just sports? When being first in your class becomes more important than learning what you need to know, might you not want to simply drop out rather than fight a losing battle for grades? And, finally, who benefits from an educational system which teaches many to watch as the few compete? Certainly not the twelve-year-old football players who sustain permanent injuries or the majority of students found not to be good enough to play on the fields our taxes buy. Could it be, perhaps, that the system serves the professional sports establishment, which saves considerable sums of money by exploiting the school system as a training ground for new recruits; and the beer companies, who peddle their wares on television between the scenes of adult men chasing balls, crunching bones and scoring points before a national populace who have been carefully conditioned to become viewers, not doers?

Sexism in education can be viewed from yet other perspectives. Administrative and hiring policies which produce

Ukrainian class for girls in Prudentopolis, taught by UNWLA scholarship student Olya K.

Roman and Lidia, Ukrainian students in Curitiba, capital of Parana state

Program? How did it begin? And who are the needy Ukrainian students, the generous donors, and the devoted UNWLA Scholarship Program organizers behind all the statistics?

In Brazil, Argentina and other countries, there are large Ukrainian communities where our people have preserved their native language and national identity. However, they have not produced a sufficient number of educated people. In Brazil, for instance, there are about

125,000 Ukrainians living primarily in the villages of the state of Parana, about 500 miles south of Rio de Janeiro. The living conditions are primitive, the earnings meager, and the living costs high. Our impoverished youth, deprived of adequate education, are forced to accept poorly paid jobs.

In the 1967/1968 academic year UNWLA started the Scholarship Program for these youths, although on a very small scale at first. Closer contact with needy

a structure of males in top positions and females in elementary education jobs hurt not only the adults involved, but also influence children to see men as exclusively authority figures and women as primarily nurturers. Would not students benefit if they learned, from example as well as lectures, that all people should have both a sense of responsibility and a capacity to care for others, including young children? Guidance counseling is often used to impose sex-defined behaviors, goals and choices on an individual, despite the fact that its purpose should be to stimulate and sustain the interests and capacities of each student. A review of education budgets would reveal that even in terms of dollars spent, the parents of girls are subsidizing — in the form of taxes and tuition — the schooling of boys.

When one thinks of how much greater the achievements of humankind could have been had every individual's talents been free to develop in a supportive atmosphere, the loss and waste of human potential are overwhelming.

Given our national experience throughout history, it is easily comprehensible for a Ukrainian that control over the educational process and the tools of learning are a means to political, economic and cultural oppression. Eliminate a people from the textbooks and encyclopedias, from history, from biographical, anthropological and cultural studies and you have, in effect, eliminated a people. Deny a people their own voice; categorize a people as good for only prescribed and pre-ordained functions; name a people a lower class of being and distort representations of them to fit the stereotype; prevent them from creating their own images — in art, in print and in intellectual discourse; inhibit them from knowing their own ancestors: in this manner establishing dominion over these people will be greatly facilitated. The use of such coercion

against women has been practiced for so long, with so little overt brutality and with such unbelievable success, that few persons have ever stopped to observe that such a strategy is even now being employed, as it has been since time immemorial.

How soon we forget that the right to education for women is a relatively modern development. Mary Wollstonecraft, for example, had the temerity to suggest that girls should be educated as were boys in her *Vindication of the Rights of Women*, published in 1792: even though she based her argument on the contention that an educated woman makes a better mother, she was vilified by her contemporaries for being a hyenna in skirts whose work should be read, according to a 1799 reviewer: "with disgust by every female who has any pretensions to delicacy; with detestation by every one attached to the interests of religion and morality, and with indignation by anyone who might feel any regard for the unhappy woman, who frailties should have been buried in oblivion."

Nor have attitudes changed all that much. Delicacy, religion, morality — read propriety — and female frailties still constitute the "reasons" for denying individuals equal educational opportunities simply because of their sex. Both boys and girls, women and men, family and society suffer as a result. But there is hope on the horizon. Next month's column will represent the silver lining of my verbal black cloud. Title IX of the 1972 education amendments and the Women's Educational Equity Act will be discussed. Pilot programs, innovative strategies and new sex-fair approaches to learning currently being implemented by educators all over the country will be described. Progress made in eliminating prejudice and bias and in establishing humanistic values in the schools will be applauded. So, if you like happy endings, please turn to next month's *News and Views*.

families revealed that without our help many children might not even obtain a high school education. Assistance from abroad would enable them to study in secondary schools and colleges. As a result UNWLA Br. 33 in Parma, Ohio became the first branch to sponsor a student. Branches 101 in Chicago and 68 in Syracuse, N.Y. soon followed.

Beginning with 1972 UNWLA's Scholarship Program, particularly as regards South America, received the full attention of UNWLA's newly elected Chairperson for Social Welfare, Dr. Theodozia Sawycka of Utica, N.Y. Convinced of the importance of education both for the individual and the Ukrainian community, Dr. Sawycka devoted all her free time outside her professional career as a social worker in a child adoption agency, to the raising of funds for needy Ukrainian youth in South America. Along with fund raising, there was a re-structuring of UNWLA's scholarship efforts which had heretofore been somewhat sporadic, decentralized and limited to UNWLA members only.

Today, as a result 5 1/2 years of consistent effort, scholarship aid to students in South America is channelled in a regulated fashion, assistance is coordinated and monitored, and duplication of effort has been eliminated to a great extent, as almost all scholarships are administered through UNWLA's Social Welfare Department. (It should be noted here that UNWLA branches, members and other individuals also provide scholarships for needy Ukrainian students in Europe. This European scholarship effort is coordinated directly by Mrs. Sophia Andruszkiw of New Jersey).

An important fund raising concept introduced since 1972 was UNWLA's function as a local point for contributions from outside its own membership, in addition to continuing generous contributions from branches and individuals of UNWLA.

After all why should not all Ukrainian people be given the opportunity to express their generosity by supporting a talented but poor Ukrainian youth who might otherwise never make the transition from, for example, shepherd to university graduate in agriculture?

Indeed, the opportunity to contribute to UNWLA's Scholarship Program did not go unnoticed by Ukrainians of all ages, backgrounds and incomes. By October 1973 as a result of widespread publicity and word-of-mouth, more than \$9,500 had been donated to the Program, from which scholarships were allotted to 64 students.

The Scholarship Program provides for two types of donors: a Sponsor contributes \$150 per year (for a high school student) or \$200 per year (for a college student), is given the "adopted" student's address and photograph, and establishes close communication with the student. A Benefactor contributes a donation in any amount towards a Scholarship Fund from which UNWLA awards stipends to students who do not have individual sponsors. Currently, many groups including church organizations, civic clubs and UNWLA branches are sponsoring a student. Sponsors may indicate preference as to boy or girl, age, and sometimes even career goals.

To be continued

ETERNAL

OLENA TELIHA

To N. Liviyska-Kholodna

Love palpitates within the flowered flowers.
In sighs of winds, and on the wings of song,
In burning tears that in the night are falling,
In fire of anger, arrows of affront.

The sun has set — and love songs' echoes issue
Along the earth their immemorial peals,
A fervent glance onto our eyes casts kisses
And like a daring thief our hearts it steals.

A thousand years before us have expended.
And in medieval times, in reign of steel.
It is for you, oh Love, the golden lantern
That we — the steadfast, constant — did conceal.

Thought not to you till death we pledged devotion,
But to another Lady — Native, One.
Still nothing ever can erase or alter
Your brilliant image in the ancient shrine.

The soul is all ablaze and life so sparkling,
To grasp all things! Within all things infold!
For us your shrine, as though the constant harbor,
In untamed tempests is a calm abode.

Time passes on that everything may alter.
The knights have forfeited their former fame...
It is for you, oh Love, our Golden Empress,
That we've embosomed the eternal flame!

EVENTS CALENDAR

Branch 32 will sponsor an exhibit for the first two weeks in May at the Woodbridge Library, Rte. 35 (St. George Ave.), Woodbridge, N.J.

In conjunction, evening programs are planned: cooking class, pysanky film & demonstration, dancing, choral, etc.

Purpose is to attract and educate the non-Ukrainian public, so please drop in with a friend.

Branch 72 will sponsor a photographic exhibit — one woman show, of the works of Elizabeth Lori at the Ukrainian Institute of America, 2 E. 79th Street, New York City. Starting May 6, 1978 time: 4P.M.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

ТІСТЕЧКА

Чи сусідка заскочить на часинку на чашку кави, чи дитина забіжить у хату, щоб напитись холодного молока, ми раді, що можемо почастувати також тістечком. Тістечка звичайно переходять добре довгий час у закритій тісно пацці в холодному сухому місці, або ще краще заморожені в холодильнику.

ТІСТЕЧКА БАБУНІ

4 гор. борошна,
1 гор. цукру,
2 чайні ложечки порошку до печива,
1 яйце,
4 унції масла,
1/2 гор. олії,
1/2 гор. молока,
шкірка з цитрини.

Борошно, порошок і цукор змішати разом, додати хатньої температури масло та посікти, решту складників домісити рукою. Розвалкувати на стільниці, витинати круглі тістечка з діркою по середині. Верхи змочувати білком та посипати цукром змішаним з меленими горіхами. Пекти в 350 Ф. нагрітій печі 10 до 15 хвилин.

ЦИТРИНІВКИ

3 гор. борошна,
1 гор. цукру,
1 гор. масла (8 унц.),
1 жовток,
2 унц. змелених мигдалів,
сок і шкірка з 1 великої цитрини.

ПОДЯКА

35-ий Відділ СУА в Озон Парку, Н.Й. щиро дякує пані Любі Волинець за виголошену на "свяченому" ілюстровану прозірками доповідь п. н. "Паски и писанки в українських великодніх звичаях" і за висвітлення фільму "Писанка" Марка Перейми. З тієї нагоди Відділ складає 25 дол. на Український Музей і 5 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Все разом замісити рукою, заохолодити в холодильнику 1 годину, розкачувати тонко і витинати різні форми. Пекти в нагрітій печі 375 Ф. на золоту краску.

КРИХКІ ТІСТЕЧКА З ВАРЕНИХ ЖОВТКІВ

8 варених жовтків
8 унц. масла,
3/4 гор. цукру,
1 чайна ложечка ванілі
шкірка з цитрини
1 і 3/4 — 2 гор. борошна.

Жовтки перетерти через ситко, втерти масло з цукром, щоб було дуже легке, додати ванілю і жовтки, домісити борошно, щоб було досить тверде тісто. зробити з тіста валок та завинути у восковий папір. Заохолодити в холодильнику. Краяти в платочки 1/8 інча та пекти в гарячій печі 400 Ф. 8 до 10 хвилин на непомарованім листі.

ГОРІХОВІ КУЛЬКИ

2 горнятка борошна,
3/4 гор. цукру,
1 гор. (8 унцій) масла,
2 чайні ложечки ванільового екстракту,
3 гор. змелених волоських горіхів.

Змішати і пересіяти борошно і цукор. Рукою перетерти масло і запах з борошном додати 2 гор. горіхів та замісити тверде тісто. Виробляти кульки (1 інч.) обкачувати їх в решті горіхів та пекти в легкій печі (350 Ф.) 25 хвилин.

УСМІХНИСЯ!

Після святкового відпочинку:
То правда, дощ падав кожного дня, але ми мали знамениту забаву.
— Що ж ви робили?
— Ми забавлялися слухаючи кожного вечора метеорологічної прогнози.

ГЛЯДИ ОБКЛАДИНКА

ПИСАНКОВІ ВЗОРИ

Віднедавна писанковий орнамент починає з'являтися в етнографічних виданнях в Україні. Покликаючись на раннє історичне походження писанки, знавці вважають писанку мистецьким, а не обрядовим явищем. Відомий усім альбом Ераста Біншевського п. з. "Українські писанки", виданий у Києві у 1968 р.

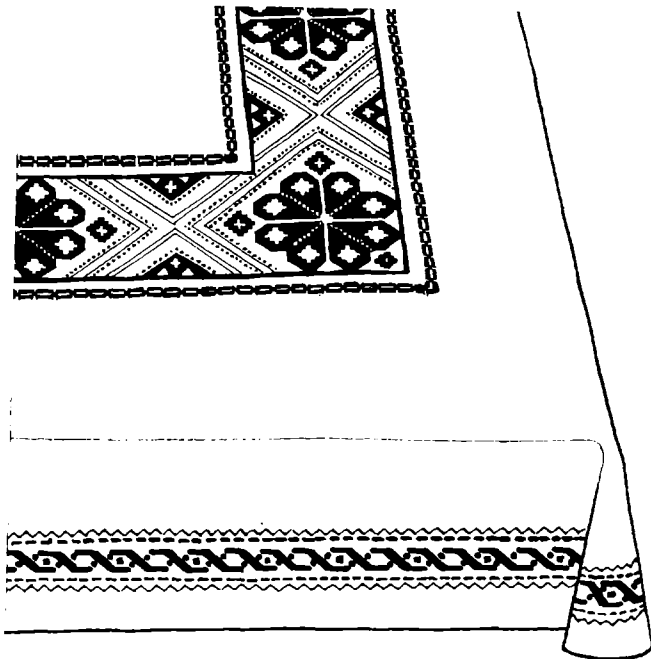
Трохи пізніше, бо в 1971 р. з'явилась у журналі "Народна творчість та етнографія" ч. 4 праця Луки Калениченка "Мистецтво писанки" Автор розглядає писанку, як обрядове явище поганських часів (культ сонця), що перейшло до нас зі сходу. Покликується на відомі давні праці С. Н. Кульжинського і М. Ф. Сумцова та альбоми Ольги Косач і Пелагії Литвинової. Та найцікавіша для нас його спроба розгорнути писанковий орнамент, себто перенести його з півкулястої поверхні на площину.

На рисунку на нашій обгортці подаємо дві його спроби. Це є получене з певними труднощами, бо орнамент запроєктований писанкаркою на півкулясту поверхню яйця і в такій формі виконаний. Щоб цей рисунок перенести на чотирикутну площину треба його в певних місцях трохи поправити. Але цей відхил від первісного пляну незначний. А тоді встає перед глядачем писанковий орнамент у всій своїй красі і робиться придатним для декорування різних предметів.

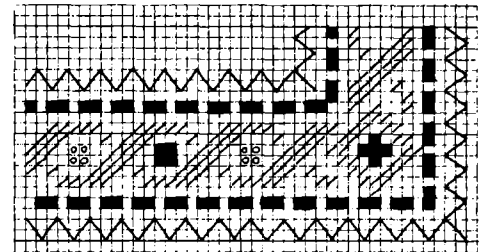
Л. Калениченко вибрав для тієї цілі дві далекі від себе композиції писанок. Перша писанка походить із Київщини. Орнамент квітчастий, уложений у формі розлогого рослинного мотиву, що обіймає ціле поле писанки. З обох кінців писанка викінчена кружалом, що явно символізує сонце в русі, обведене колами. Кольорування писанки витончене (два червоні відтінки на глухо-зеленому тлі).

Друга писанка з Гуцульщини та ще й із тваринним мотивом. Її композиція відмінна — з обох боків писанки уміщений овальний мотив оленів в обрамуванні квіток. Обидва овальні мотиви відділені від себе вузьким пояском, із "пташками", яким писанка оперезана вздовж.

Л. Б.

ВИШИВАНА СКАТЕРТИНА

Скатертина дає нагоду до цікавих композицій, бо її великий гостір допускає різні можливості. Ось спроба вишивки, яка кладе натиск на середину стола.

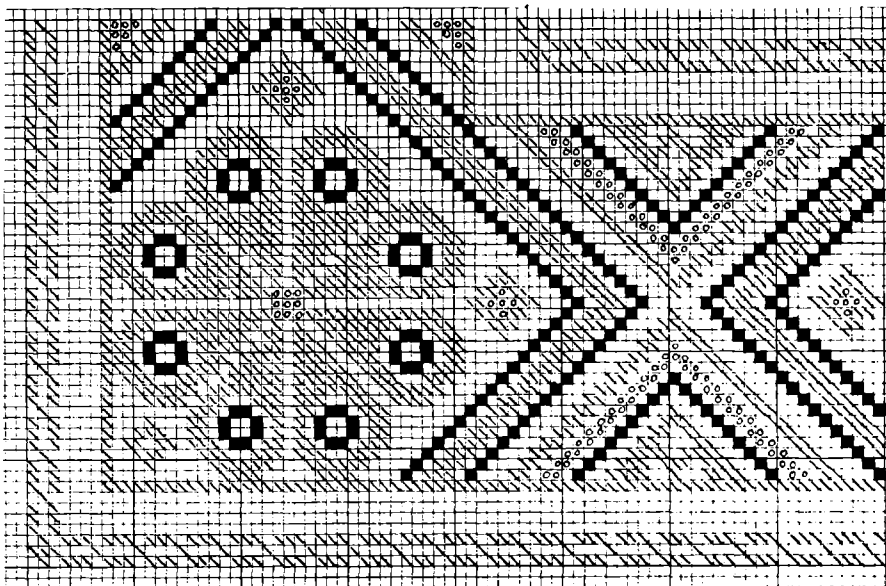
Скатертина розміром квадратова. Тому й головна вишивана прикраса вміщена в середині скатерки у формі квадрату. Це широкий взір із "рожами", що знаходяться в середині стятих ромбів. В рогах ромби вишиті лиш частинно. Тяглий взір із "рожами" обмежений з обох боків вузьким взірчиком.

Тому, що вся вага прикраси міститься на столовій плиті, то краї скатерки обведені тільки вузьким узором.

Матеріал: кремове англійське полотно. Розмір скатертини треба достосувати до квадратного стола.

Хрестиковий взір "рожі".

До вишивання вживати ниток Д.М.Ц. чорна ч. 310 червона ХХ ХХ ч. 321.

ХРОНІКА ОКРУГ

Natalia Danylenko — president of Regional Council — Philadelphia

Наталія Даниленко — голова Округної Управи — Філадельфія

2-ий ВІДДІЛ СУА — ЧЕСТЕР, Па.

50-літній ювілей.

Радісно приготувались членки відсвяткувати 50-ліття існування Відділу. Багато подій пережив Відділ за цей довгий час, багато корисної праці зробили членки для української громади, для рідної Церкви, та для Рідного Краю.

4 грудня 1977 року в залі Української Православної Церкви в Честер, Па., зібралася численна громада та членки 2-го Відділу СУА, який засновано 10-го березня 1927 р., щоб відсвяткувати 50-літній ювілей його існування.

Коли церква заповнилася союзнянками і гостями, внесено прапор СУА членками Відділу. Святкування започатковано молебнем за членок Відділу та в наміренні українського

Членки 2-го Відділу СУА в Честер, Па. в часі святочного бенкету з нагоди 50-літнього ювілею. В першому ряді справа: Наталія Даниленко, Лідія Бурачинська, гості і Управа 2-го Відділу

Members of UNWLA Branch 2 in Chester, Pa. during the 50 Year Jubilee

народу. Молебень відслужив о. Й. Копчак. Після молебня присутні поспішили до церковної залі, де відбулася ювілейна імпреза з програмою.

Американський національний гимн відспівала М. Пастирнак, а ювілейний бенкет відкрила голова Відділу Т. Захарків. Вона привітала отців-парохів: о. Й. Копчака та о. П. Гранишина і представила представників українських товариств і організацій, голову СФУЖО і почесну голову СУА Л. Бурачинську, голову Округної Управи СУА Н. Даниленко, Л. Дяченко організаційну референтку Округної Управи СУА — Філадельфія, та колишніх голів Управи 2-го Відділу. Дальше ведення програми передала С. Єдинак. Вона попросила о. Й. Копчака перевести молитву. Після молитви представила усіх присутніх членок 2-го Відділу, які стояли під час їхнього представлення. Найбільше уваги присвячено двом піонеркам-засновницям 2-го Відділу П. Рубаш та А. Урбан.

Змістовну і цікаву історію 2-го Відділу виголосила його голова Т. Захарків. Присутні з увагою вислухали про діяльність Відділу за 50 років і може на хвилину перенеслися на півстоліття назад, коли перших дванадцять молодих жінок започаткували 2-ий Відділ СУА в Честер, навіть не сподіваючися, яку велику і корисну працю вони роблять на майбутнє.

Першою жінкою, що дала почин до організування 2-го Відділу була бл.

п. К. Боб'як. За її ініціативою у травні 1927 року відбулися перші організаційні збори свідомих молодих жінок-українок в Честер.

Історію 2-го Відділу англійською мовою виголосила Марія Анн Вгален. Під час святочного обіду усні привіти склали голова 13 Відділу СУА Е. Павлюк і представник місцевого Відділу УККА Б. Корчинський. Головну промову виголосила голова СФУЖО Л. Бурачинська. Вона вітаючи присутніх гостей, виявила свою радість з приводу золотого ювілею Відділу та побажала членкам ще довгої і корисної праці на майбутнє. Короткою промовою вітала гостей Н. Даниленко — голова Округної Управи Філадельфії та закликала молодь поповняти ряди Відділу і заохочувала молодих жінок ставати членками СУА. Привіт і побажання "Союзнякам" склала Л. Дяченко.

Мистецьку програму прикрасила своїм виступом капеля бандуристів під керівництвом С. Ковальчука. Були виконані твори найкращих українських композиторів і пісні у підготовці диригента, які захопили публіку своїм змістом і виконанням. Поему "Осінні думи" В. Болонки відчитала М. Болонка.

Під кінець святочної програми голова Відділу Т. Захарків подякувала усім членкам, які причинилися своєю працею до підготування бенкету. Вона звернулася з закликом до єдності, любови ближнього та взаємного розуміння. Вечір пройшов у теплій і дружній атмосфері. Відспіванням українського гимну закінчено святочний ювілей.

М. Болонка пресова референтка

ШКОЛА УКРАЇНО-ЗНАВСТВА В ЧЕСТЕР, ПА

Недавно я відвідала школу українознавства і світличку 13-го Відділу СУА в Честер, Па. (Філядельфійська Округа). Познайомившись з роботою школи і світлички побачила, як багато труду і посвяти вкладає громада в ділянку праці, яка на сьогодні, мабуть, є найважливішою — навчання української мови.

Ініціаторкою організування школи була голова 13-го Відділу СУА бл. п. Наталя Мохнацька. Це було 1961-го року. Спочатку школа начислювала до сорока учнів. Вони були не тільки з Честер, Па. Батьки привозили дітей до школи з близьких місцевостей: Гольмес, Вільмінгтон Вест Честер.

Відділ СУА мав не легке завдання підшукати для школи вчителів і приміщення. Та при допомозі батьківського комітету перші кроки були зроблені.

Першим директором школи був проф. Іван Повх. Він поклав організаційні основи під цю школу. Потім директорами були: проф. Степан Микита, проф. Дмитро Мінчак, проф. Володимир Михайлів, пані — Ярослава Кобрин та Лідія Грабова.

Тепер школа має три групи: англomовну і дві з українською мовою навчання. Викладачами є Лідія Грабова, директорка школи, і Оля Маршалок та Ляриса Кий.

Батьки школярів оплачують навчання. Також самі учні допомагають, бо гроші, зібрані за коляду, чи з ялинки, віддають школі.

Школа ця належить до системи шкіл українознавства УККА. Програми і напрямні праці одержує від Шкільної Ради і перед нею звітує.

Крім виконання навчальної програми, учительки підготовляють дітей для виступів майже на всіх імпрезах честерської громади (деклямації, сценки, колядки).

У світличці 13-го Відділу СУА навчається дванадцяттеро дітей. Ініціаторкою заснування світлички була тогочасна голова Відділу Лідія Кий. Вона дала приміщення для світлички в своєму домі. Воно просторе, дуже гарно влаштоване.

Учителькою є Ірина Гасюк. У вихованні вона користується методом Монтессорі. І. Гасюк допомагає членка Відділу Марія Венчак.

Світличка 13-го Відд. СУА Честер, Па. Зліва: М. Венчак вчителька, Є Павлюк — голова 13-го Відд. СУА, Л. Дяченко — виховна референтка 13-го Відд. СУА

Pre-Kindergarden of Branch 13 Chester, Pa

Те, що школа і світличка добре працюють, завдячує Відділ теж головам батьківських комітетів, що своєю послідовною працею давали і дають приклад українському суспільству.

Леся Стахнів-Дяченко виховна референтка філядельфійської Окружної Управи

20-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

(Звітний час від березня 1977 до січня 1978 р.)

Головою 20-го Відділу є Марія Галій. Відділ нараховує 31 членок і відбуває сходи щомісяця за винятком літніх місяців.

В звітному часі відійшли у вічність дві активні і заслужені членки: довголітня голова, а відтак почесна голова Відділу Михайлина Чайковська і довголітня секретарка Марія Кочерган.

Всі зобов'язання до Головної Управи і Окружної Управи вирівняно впору. На сходинах читано і обговорювано об'їзники Централі і Окружної Управи. В культурно-освітній ділянці відчитано декілька доповідей на цікаві теми.

Організаційна референтка провела кампанію за приєднання членок, у висліді якої приєднано 3 нові членки.

Відділ тісно співпрацює з Окружною Управою і другими Відділами СУА та місцевими організаціями, що є в системі УККА.

У прикрих хвиликах, що їх переживали наші членки, Відділ спішив з моральною і матеріальною допомогою, а зокрема жертвував за померлих членок Святи Літургії, чи переводив збірку на пресовий фонд "Нашого Життя". На надіслану з Централі листу для переспідуваних в Україні, членки зібрали 50 дол. Відділ передплачує "Наше Життя" для "Бабусі". В травні деякі членки Відділу взяли участь у Конгресі СФУЖО в Торонто, Канада. В серпні відбувся Український Фестиваль, в якому Відділ взяв активну участь.

У вересні Відділ спільно з Гуртком книголюбів при Окружній Управі влаштував авторський вечір Марії Кузьмович-Головінської. В програмі взяли участь: ред. Уляна Любович, актори: Клявдія Гош і Ярослав Пінот-Рудакевич, студентки: Дора Варварів й Н. Михайлюк та письменниця Марія Кузьмович-Головінська. Вечором проводила заступниця голови Відділу д-р

Наталія Пазунок. В жовтні з нагоди посвячення прапора філядельфійської Округи майже всі членки взяли участь у святочному бенкеті. В листопаді завітала на сходини гостя з Аргентини Ольга Сасик, яка поінформувала членок про жіночі організації, що діють на терені Аргентини, про їх працю, зацікавлення та пекучі проблеми, зокрема про незавидну долю старших віком у приютах.

Як минулого, так і цього року, деякі членки активізуються в Окружній Управі і Гуртку книголюбів при Окружній Управі, інші займають відповідальні пости в СФУЖО.

Марія Харина
пресова референтка

41-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. (Хроніка за рік 1977)

Відділ нараховує 14 членок. Працювали такі референтури: організаційна, культурно-освітня, суспільної опіки та господарська.

На місячних сходинах читано і обговорювано зміст обіжників з Централі та Окружної Управи. Крім того голова і культурно-освітня референтка підготували і читали доповіді, пристосовані до даних річниць, або на вільні теми.

20-го лютого: "Харчування і довголіття". Доповідь приготувала культурно-освітня референтка Марія Ганіна.

28-го березня: "Вічне Слово", на підставі статі Олесея Гончара, і читання віршів присвячених Шевченковим роковинам. Підготувала Марія Ганіна.

11-го вересня: "Творчість Лесі Українки". Виголосила голова Мирослава Белей.

16-го жовтня: "Дочки Ярослава Мудрого — королеві Норвегії, Франції і Угорщини". Доповідь виголосила Марія Ганіна.

11-го грудня: "Традиції Різдва Христового". Реферат проф. Н. Пазунок.

В березні відбувся показ плетення, який вела Іванна Тимчук.

5-го червня відбулося "Бінго". 19-го листопада влаштовано "Базар", що допомагає Відділові у фінансових справах.

Членки Відділу брали участь в імпрезах інших Відділів і імпрезах Окружної Управи.

На сходинах 20-го лютого відзначено грамотою Марію Ганіну за її заслужену працю для 41-го Відділу, як голову і як культурно-освітню референтку. Членки брали участь у святі посвячення прапора СУА філядельфійської Округи.

В ділянці суспільної опіки: вислано передплату "Нашого Життя" двом "Бабусям". Відділ по своїй змозі складає пожертви на політичних в'язнів і на "Музей".

Відвідувано і підтримувано на дусі хворих членок. Відділ заплатив усі зобов'язання до Окружної Управи і до Централі СУА.

Наталія Вайда
секретарка

43-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відділ начисляє 76 членок. Головою Відділу є Ірена Мамчин. Програмою ширших сходин займалася культурно-освітня референтка Наталія Перфецька. Сходини були різномодні з цікавими доповідями. 7-го березня Л. Чайківська прочитала реферат Володимири Ценко — "Рік Світової Федерації Жіночих Організацій та III Конгрес Українського Жіноцтва". 4-го квітня інж. Євген Филипович висвітлив фільм з імпрези "Просили вас тато і мама і ми вас просимо". 2-го травня інж. Лев Яцкевич прочитав гутірку "Фізіологія спелування", 6-го червня Марта Тарнавська відчитала реферат "Попелюшка, що її запрошують на королівський бал". 12-го вересня Л. Чайківська прочитала доповідь Осипи Грабовенської "У 35-ті роковини смерті Олени Теліги", а 3-го жовтня Стефанія Кохановська прочитала оповідання Володимира Барагури "Аркасова Історія" та "Мої перші довгі штани".

8-го листопада д-р Петро Мірчук розказав про "Події, які довели до Першого Листопада", а 5-го грудня інж. Володимир Шиприкєвич подав репортаж "Подорож по Іспанії" з висвітлюванням прозірок.

В червні членки 43-го Відділу їздили до Вілмінгтону відвідати свою всіми шановану членку Олену Слюзар. В липні відбувся курс полтавського вирізування і настикування, який провадила Таня Дяків-Онїл. При кінці липня імпрезові референтки Лукія Гриців і Надія Оранська перевели показ української народньої ноші на Робітничому Союзі, а в вересні у

Бріджпорті. П'ятнадцять модельок репрезентували ношу з різних частин України.

Та найбільшою імпрезою цього року було 20-ліття 43-го Відділу, яке відбулося 12-го жовтня. Головою ювілейного комітету і ведучою цього незабутнього свята була Люда Чайківська.

Після Служби Божої, яку вів правив у церкві Непорочного Зачаття у Мелровз Парку о. монс. М. Федорович, відбувся в залі цієї парафії ювілейний бенкет. Під час передобідньої перекуски, союзянки і гості мали нагоду оглянути виставку історії Відділу (знімки, альбоми, хроніку), яку підготували імпрезові референтки — Надія Оранська і Лукія Гриців під мистецьким наглядом пресової референтки Марії Татарської, яка рівнож приготувала ювілейні відзначки для колишніх голів Відділу і займалася прибранням столів. При вході на залю можна було набути одноднівку, що включала історію Відділу, яку зготувала Анна Олійник, організаційна референтка.

Ювілейне свято відкрила голова Ірина Мамчин; всі присутні на залі відспівали гімн СУА. Ведуча, Люда Чайківська представила гостей і просила Марію Татарську і студентку Галю Гораєцьку прикрасити колишніх голів ювілейними відзначками. Тих, що відійшли, вшановано мовчанкою. Головне слово виголосила членка-засновниця 43-го Відділу, колишня голова Союзу Українок Америки, почесна членка Окружної Управи, Стефанія Пушкар. Протокол з перших засновуючих сходин Відділу прочитала Лукія Гриців. Історію з 20-літньої діяльності відчитала Анна Максимович. Привіт від Централі СУА зложила секретарка Головної Управи Марія Савчак, а від Окружної Управи Наталія Даниленко. Молитву перед бенкетом провів о. монс. М. Федорович. Люда Чайківська подала від кого наспіли привіти, а деякі з них прочитала. Стефанія Кохановська виголосила "навесело" вірш "Слово у 20-ліття". Надія Оранська при фортепіановому супроводі Ірини Чумової відспівала три пісні. На закінчення театр "Люстро" поставив комедію "Донечка". Святочний ювілей закрив молитвою о. мітрат Василь Головінський. Слід згадати, що обід підготували членки 112-го Відділу з Вормінстеру.

Відділ посилає допомогу трьом бабусям в Європі по 60 дол. річно.

Співпрацюємо з Окружною Управою, з іншими Відділами та беремо живу участь у громадському житті української громади Філядельфії.

Відділ є членом УККА і ЗУАДК-у.

Пресова референтка

48-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відділ заснований 1929 р. і на числяє 30 членок. Відділ провадила довголітня голова Марія Бабяк. На сходинах 25 вересня 1977 р. вибрано нову управу, головою якої стала Іванна Пенкальська.

Сходини відбуваються щомісяця і на них відчитуємо обіжники чи листи з Централі і Окружної Управи. Перед різдвяними святами відчитано реферат д-р Наталії Пазунок — "Традиції Різдва Христового". В цій році відійшла від нас на вічний спочинок Ольга Дмитрук, примірна і жертвенна членка. Наш Відділ брав участь у посвяченні прапора Окружної Управи. В цей день відзначено почесною головою 48 Відділу нашу довголітню голову Марію Бабяк. 20 листопада Відділ відсвяткував традиційне свято "День Подяки" з гарною програмою. На квітень плянуємо "Товариську зустріч", пов'язану з великодніми святами. Членка Відділу Марія Абрам з мужем Стефаном обходили 25-ліття подружжя. Голова Відділу і деякі членки були запрошені на це святкування. Ювілятам зложено подарок і побажання.

На Український Музей в цьому році закуплено 6 цеглин по 10 дол. і 5 альбомів кераміки. У Відділі працює суспільна опіка, яка відвідує і морально підтримує хворих по шпиталях і дома. Також вислала пакунок з одягом до Бразилії і журнал для Бабусі у Бельгії. Так само ми зложили 25 дол. на церкву. Відділ є членом УККА. Членки Відділу беруть участь в імпрезах, влаштовуваних Окружною Управою, або іншими Відділами.

Членки беруться радо до праці і придумують, як придбати фонди на будуче, щоб можна було оплатити наші повинності до Централі.

Секретарка

54-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ВІЛЬМІНГТОН, ДЕЛЯВАР

Відділ на числює 32 членки. Придбав дві нові членки. У звітному році відбуто 2 засідання управи і 6

ширших сходин. Відділ є членом УККА. Річний касовий оборот виказав в рубриці прибутків 1589.54 дол., розхід 1298.16 дол. Відділ влаштував п'ять вдалих імпрез:

1. Шевченківський концерт під мистецьким керівництвом М.Я. Мурованої. Свято відкрила голова Л. Гусар. Реферат виголосив дир. Богдан Ясінський з Вашингтону. Рецитації Христини Озарків і спів сопрано Марії Мурованої збагатили програму свята. Виступали бандуристи під проводом Сергія Ковальчука, рецитувала молоденька Таня Гусар, танцювала студентська група.

2. З ініціативи Ліді Гарванко Відділ влаштував мистецьку виставку народної творчости. Відбулася вона в репрезентативній залі "Клейтон гол" деляверського університету. У трьох габльотках виставлено писанки, гуцульську кераміку і різьбу. На двох манекенах показано жіночий і чоловічий гуцульський одяг, випозичений у Нью-Йорку. На великих дерев'яних рамах натягнуто матеріал, імітацію оксамиту темно-вишневого кольору. На цьому тлі розміщено вишивки, народні одяги й інші музейні предмети. Поміж панелями пишалася прибрана крайкою бандура й велика мала України, зроблена з матеріалу. Вирізані з дикти людські фігурки в русі були розмальовані зразками ноші різних околиць України і прикріплені до мапи. Бічна стіна була прибрана килимами, повстаними покривалами й картинами малярів з народною тематикою, між ними "Жінка під яблунею" О. Новаківського.

Виставка зробила позитивне враження не лише на українських відвідувачів, але захопила й чужинців, які вписували свої прихильні опінії в пропам'ятну книгу, яка залишилася в архіві університету. Д-р Деміцький, який взяв участь у з'їзді інженерів-хеміків, що прибули тут в числі трьох тисяч осіб, написав про цю виставку допис до "Свободи" і за те Відділ йому вдячний. Виставку відкрито показом фільму "Українська ноша". Під час виставки М. Стахів провела двічі семінар вишивкарства.

3. Під проводом М. Мурованої Відділ влаштував заробіткову мистецьку виставку: картини п-ні Васічко, кераміка С. Геруляк, емалії Шонк-Русича й дереворти Тирса Венгриновича. Виставка дала 300 дол. чистого прибутку. Пані Васічко подарувала 54-му Відділові акварелю "Ромені".

4. Відділ відбув прогулянку до Українського Музею в Нью-Йорку.

5. Листопадкові роковини відзначено на ширших сходинах.

Суспільна опіка відвідує хворих членок, висилає членкам побажання з нагоди народин, опікується стипендисткою, бабусею і передплачує бабусі "Наше Життя". Замість квітів по с.п.Марії Мазур склала цеглину на Український Музей, а на Український Допомоговий Комітет жертвувала 25 дол. Найняла Служби Божі за померлих з родин союзнянок.

Заходами пресової референтки два дописи про діяльність Відділу появилися в місцеву англломовному щоденнику, а один допис в "Америці".

Господарська референтура дбала, щоб на кожних ширших сходинах подавано чай і солодке, а на більших імпрезах був буфет. Двічі влаштовано продаж печива.

Арета Скамай
пресова референтка

59-ИЙ ВІДДІЛ СУА БАЛТИМОР МЕР.

за час від 1 травня 77 до 1 березня 78

Як звичайно праця Відділу в звітному часі йшла двома основними руслами: культурно-освітнім і допомоговим. Марія Булавка, що є головою Відділу вже 4 роки і Лідія Лемішка, культурно-освітня референтка дбали, щоб наші ширші сходин були цікаві і мали все якусь програму. Так на одних зі сходин відмітили ми "День Матері". Д-р А. Лемішка мав дуже цікаву доповідь на тему: "Що ми повинні знати про пістряка". Ще були доповіді на українські і загальносвіттові актуальні теми.

Як і попередніх років ми брали активну участь в українському національному фестивалі, а також мали виставку народнього мистецтва і літератури на учительській конференції нашого стейту. Влаштували 2 виставки картин українських мистців. Наші членки відвідали всю українську громаду з колядою. Голова Відділу М. Булавка і орг. реф. А. Стельмах їздили на Конгрес СФУЖО в Торонто. Брали ми участь в маніфестації в обороні політичних в'язнів в Нью-Йорку. У співпраці з Окружною Управою членки брали участь в річних зборах округи, а також у посвяченні прапора. Членка Відділу Анна Полішук була відзначена на конкурсі українського обрядового печива.

На розбудову Українського Музею Відділ склав 1000 дол. і став його меценатом.

Жваву працю провадила референтура суспільної опіки під проводом Олі Корж. Вислали пакки і грошеву допомогу потребуєчим українцям в Європі і Бразилії. На самі кошти пересилки витрачено 595 дол. Пані з суп. опіки відвідували хворих членок у шпиталях і старших з нагоди Різдва і Великодня.

Щоб покрити кошти допомогової акції добре працювала господарська референтура під проводом Галини Писецької. Влаштували буфети на фестивали і інших імпрезах а також різдвяні і великодні базари.

Раїса Зелінська
пресова референтка

78-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. О. СТЕПАНІВ, ВАШІНГТОН, Д.К.

У звіттовому часі від вересня 1977 р. до кінця лютого 1978 р., підготовлено дві більш імпреди та переведено ряд ширших сходин з цікавою для членства програмою.

З ініціативи управи 24 вересня 1977 р. відбулася вечірка — зустріч для членок та їхніх мужів у гостинному домі панства Вітковицьких. Атракцією вечора була гумореска "Загальні збори у кривому дзеркалі" пера спостережливої референтки суспільної опіки С. Дячок. Посміявшись добре з влучно підхоплених комічних моментів організаційного життя нашого Відділу, присутні попросили авторку повторити деякі гумористичні силуети членок, відчитані на попередній товариській зустрічі. Вечір притягнув багато союзнок та залишив приймний настрої.

Заходами виховної референтури 23 жовтня відбулася дитяча костюмівка. Осінні декорації на залі були роботи С. Дячок і З. Луцької. Буфетом зайнялись Т. Вітковицька, Б. Гелета, Л. Ярославич та М. Базарко. Дбайливо підготовлену програму уложила і перевела учителька нашої світлички Н. Кормелюк. При вході на залю діти мали до вибору різні гри та заняття.

Мабуть найбільшу громадку дітей мала все коло себе привітна та весела циганочка-ворожбитка С. Наконечна. При других розвагах допомагали теж К. Масник, Т. Дячок, М. Ясінська та О. Лев при казці для лялькового театру. Хоч кінець жовтня для дітей в Америці це час літаючих відьом, кістяків та

інших страховищ, наша забава притягнула в більшості приємні створіння: були котики і песики, але не чорні, були "ковбої", два гарні козаки, індіани, метелики і зайчики, одна чудова рожева мушелька, два сміхунчики, Робін Гуд, Червона Шапочка, тореадор, маленьке курчатко і великий змії з "Івасика Телесика" що прийшов до нас на ніжках чотирьох сестричок. В програмі заваби було теж лялькове представлення "Івасик Телесик". Велике признание належить Н. Кормелюк за гарні стилеві ляльки та добре опрацьовану розповідь казки. Представлення захоплювало дітей та батьків.

На ширших сходинах 7 листопада Я. Оришкевич поділилася з присутніми своїми цікавими вражіннями з поїздки на Україну. Вона показала теж деякі зразки теперішнього народного мистецтва. Дня 23 листопада, на жаль, небагато членок вислухало ілюстровану прозірку доповідь пані Шульган, настоятельки українського сиротинця в Бразилії. Тим сиротинцем Відділ опікується вже довший час. Доповідь підкреслила важке становище українських поселенців у Південній Америці.

Восьмого грудня союзнянки попрощали довголітню членку управи Л. Білоус, яка перенеслася до стейту Нью-Джерсі.

Сімнадцятого грудня учителька Н. Кормелюк та виховна референтка М. Базарко відбули з дітьми світлички та їхніми батьками різдвяну зустріч. Батьки оглянули дитячі робітки та на превелику вітху дітей заколядували разом з ними.

На ширших сходинах 30 січня 1978 р. М. Богачевська-Хомяк розказала багато цікавого про життя та працю українських жінок в Польщі. Доповідь базована на особистих спостереженнях під час перебування в Польщі для наукової праці на весні 1977 р. Присутні побачили теж прозірки з подорожей до таких міст як Перемишль, Краків, Варшава.

На загальних зборах філядельфійської Округи 26 лютого делегатками були: М. Терлецька голова, Т. Вітковицька, М. Демчишин і Л. Ярославич.

В шкільному році 1977/78 світличку Відділу відвідує що суботи 12 дітей.

З рамена суспільної опіки С. Дячок і Т. Царик зібрали 410 дол. на стипендійний фонд до Бразилії (200 дол. інж. Бартошик, 210 дол. мгр. Бой-

чук), 73 дол. на фонд політичних в'язнів та 15.50 дол. на фонд бабусі замість квітів на могилу бл. пам'яті П. Шарка.

Відділ є добродієм Музею СУА в Нью-Йорку.

Христина Пацлавська прес референтка

90-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

90-ий Відділ СУА, очолений головою Дарією Шуст, начисляє 24 членки. В звіттовому часі відбуто 8 сходин Відділу і 4 засідання управи. На сходинах відчитувано цікаві доповіді.

В лютому Відділ підготував буфет на бал інженерів і тим збільшив свою касу.

27-го лютого відбувся з'їзд філядельфійської Округи. З нашого Відділу вибрано головою Округи Наталію Даниленко, а покійну тепер Марію Мазур мистецькою референткою.

24, 25 і 26 червня покійна Марія Мазур брала участь у Стейтовій Жіночій Конференції в Пітсбургу і точно про неї поінформувала наш Відділ.

10-го вересня непередбачена смерть забрала від нас колишню голову Марію Мазур. Ми численно відправили її на вічний спочинок, а замість квітів переслали 50 дол. на Український Музей. 12 вересня були сходи в пам'ять Марії Мазур, на яких ми зложили особисті датки і суму 120 дол. переслали також на Український Музей.

1-го жовтня членки Відділу взяли участь у посвяченні прапора Окружної Управи.

16-го жовтня відбулася конференція пресових референток в Ірвінгтоні. Наша пресова референтка Христина Сенік брала у ній участь.

5-го листопада членки нашого Відділу допомогли 112-му Відділові перевести імпрезу "Обжинки".

Наші музичні імпрези були дуже цікаві. Музиколог Роман Савицький 18-го жовтня говорив про "Українські мелодії в світовій музиці", а 3-го грудня відбувся вечір з доповіддю Романа Савицького "Іхав козак за Дунай".

Відділ опікується потребуєчою родиною і в час Різдва зложив їй дар

любови. Наш Відділ вислав привіт до Конвенційної книжки, дав даток на Український Музей в сумі 100 дол, допоміг делегатці з Аргентини, а членки зложили особисті пожертви на "Фонд переслідуваних в Україні".

В 1977 р. членки викінчили три стильово одягнені ляльки.

20-го грудня відбулися загальні збори Відділу, на яких вибрано нову управу на 1978 рік.

Харитя Зарицька-Литвин
пресова референтка

98-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

На загальних зборах Відділу, що відбулися 24-го квітня 1977 р. вибрано нову управу: голова — Таня Дяків Оніл, заступниця — Ніля Павлюк, касирка — Оксана Повзанюк, секретарка — Леся Стахнів-Дяченко і референтки.

Вже 9 років, 98-ий Відділ СУА ставить виставки народнього мистецтва у Філядельфії й околиці. Збірка Відділу, що складається з-понад 40

експонатів, творить ядро цих рухомих виставок. Кожного року число експонатів збільшується і тому Відділ починає каталогування і відмічування (музейним способом) експонатів власности Відділу. Найновіше надбання, це весільний рушник, вишитий полтавським узором, який був поданий на обкладинці і описаний в журналі "Наше Життя" з минулого року.

На запрошення "International House" і в його приміщенні Відділ поставив обширну виставку народнього мистецтва дня 13-го листопада 1977 р. На стінах були розміщені килими і вишивки з центральних і західних частин України, на столах вишвані скатерті, кераміка і дереворізьби. Виставка була дуже успішна. Звітowego року Відділ придбав окрему кімнату в домівці СУА у Філядельфії і задумує оформити це приміщення для своїх мистецьких експонатів.

Відділ приготується до свого десятиліття, яке припадає в 1978 р.

В 1977 р. ми спонзорували пере-

бування дитини на літньому таборі і маємо надію продовжувати цей вияв суспільної праці. В жовтні Відділ улаштував для сиріт "Halloween Party".

В січні 1977 р. ми прийняли правильник, оформлений на підставі статуту СУА і взоруючись на ньому, будемо провадити дальшу працю.

Таня Дяків-Оніл

голова

СПРОСТОВАННЯ

У хроніці Округи Північний Нью-Йорк в ч. 2 "Нашого Життя" за лютий 1978 р. на ст. 31 під знімком голів 46-го Відділу замість прізвища **б. голови Тамари Гуран** — подано Таня Гура. На ст. 33 під знімком світлички 97-го Відділу, Боффало подано вчительку Наталку Коритник, яка тепер веде світличку, замість вчительок **Оксани Михаськів (зліва) і Наді Пкас (справа)**.

На ст. 33 під хронікою 97 Відд., Боффало у підписі змінено ім'я голови. Повинен бути підпис **Марта Стасюк**.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

У дуже холодний зимовий ранок 23 січня 1978 р. з глибоким жалем і смутком провели в останню дорогу нашу улюблену союзянку бл. п. **Марію Лаврик Сироту**.

Бл. п. Марія Лаврик народилася в Західній Україні. До Америки приїхала 1920 р. і на постійно замешкала в Честер, Па. Бл. п. Марія Лаврик належала до Української Православної Церкви Успіння Пречистої Діви Марії, була активним членом церковного хору, належала до УНС — Відділ 237, була членом Українського Народного Дому та довгі роки членом Відділу СУА в Честер.

Покійна була лагідної, веселі вдача, за що її всі любили. Ніколи не відмовлялася від жадної праці в СУА, особливо в організаційній ділянці. Ще так недавно була разом з нами на зборах СУА, а 19 січня 1978 р. вже відійшла від нас.

В глибокому смутку залишила сестру Анну Кість, замешкалу в Міннеаполіс і двох братів: Михайла Лаврика в Бетлегем Па. і о. Франка Лаврика пароха української Православної церкви в Джансон Ситі, Н. Й.

На поминках за ініціативою голови 2-го Відділу Тамари Захарків у пам'ять

Марії Лаврик, переведено збірку, що принесла 90 дол. Зібрані гроші переслано на запасний фонд журналу "Наше Життя".

Нехай американська земля буде їй легкою!

М. Болонка

ПОДЯКА

18 жовтня 1977 р. у Рочестері відійшов у вічність, де нема "болізни ні печалі" мій добрий Чоловік інж. **Василь Шеремета**.

В часі його півторарічної недуги та в часі похорону зазнала я багато помочі, потіхи від Родини, Приятелів та Знайомих.

Складаю щиру подяку Всечеснішому о. Шамбелянові Миколі Бабакові та о. Діяконові Петрові Дудякові за молитви та похоронні відправи.

Моя найщиріша подяка Вп. П-ву Володимирові та Мирославі Приймакам за жертвенну поміч в часі недуги та похорону.

Моя щиросердечна подяка Паням Стефанії Лабі, Ользі Жовнірович та Ірині Біловус за відвідини Покійного, слова потіхи та поміч у воженні мене до лікарні і з лікарні. Дякую кузенів Покійного д-р Іванові Жовніровичеві та його дружині Марії за відвідини в

лікарні, дома та зложення датку на українські студії в Гарварді. Сердечно дякую Паням Марії Стасів та Марії Гурановій за співчуття та допомогу. Зокрема дякую 47-му Відділові Союзу Українок Америки за участь у панакхиді, похороні та за слова співчуття для мене. Також дякую Паням Стефанії Вашуковій та Анні Буцерка за їхні вислови співчуття. Моя подяка Паням Годованець-Залітач і Нусі Смеречинській за зложення датку на фонд будови церкви. Ще моя сердечна подяка моїм бувшим учням Рідної Школи за участь у Службі Божій.

Дякую моїй Родині, що прибула з Канади та братанкові Юрієві Овадові і його дружині Варварі. Дякую теж моему братові Мирославові за співчуття прислані з далекої Німеччини.

Дякую всім тим, що в своїй молитвах згадали Покійного.

Нехай Бог благословить всіх і нагородить за те, що прийшли з допомогою в часі мого безмежного горя.

Стефанія Шеремета — вдова

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

РОЗВАГА

ЗНАЙДІТЬ НАЗВИ ЦИХ ЗВІРЯТ ТА КВІТОК. ЧИ МОЖЕТЕ ЗНАЙТИ ЩЕ Й ІНШІ СЛОВА?

К	Р	І	Л	О	З	А	О	Р	Х	М	И	З
Л	И	П	А	К	Н	З	Ц	К	П	Е	Р	О
Е	О	Д	М	А	В	П	А	П	А	Х	А	Т
Н	Б	Р	А	Т	О	Х	Р	А	В	Л	И	К
О	В	Е	Ч	К	А	С	Ц	Л	А	Е	Б	В
С	І	Н	О	Е	Н	К	И	Ь	С	Б	Д	І
И	Н	Р	Т	Н	И	Ф	С	М	Д	І	Р	Т
К	О	Н	І	Г	У	С	К	А	К	А	Т	И
А	К	Р	Е	У	С	А	Р	Е	Л	Ь	В	Х
Н	О	С	О	Р	І	Г	І	П	О	К	А	О
У	М	Х	Т	У	Л	Ь	П	А	Н	Р	О	С

ДОСЛІД НА ВЕСНУ

Потрібно: а) пластикова торбинка на канапки (така, що закладається вгору) (sandwich bag) б) паперовий рушник — грубий, в) зернятка — кукурудза, земляний горіх (peanut) соняшник, квасоля, квітки настурції або інші; г) бжеву стрічку потяту на 1/4" широкі куски.

А. Пером зазначити своє ім'я і дату на торбинці.

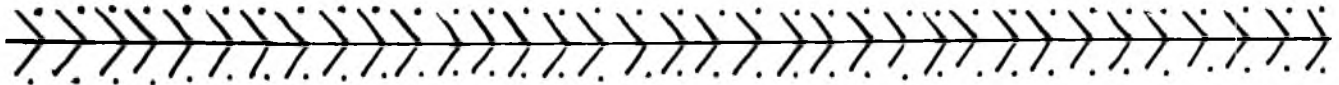
Б. Скласти паперовий рушник учетверо, щоб добре вмістився в пластикову торбину. Стрічкою приліпити зернятка до паперового рушника.

ЗАБАВА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

1) Укласти три зернятка кукурудзи на трьох різних рівнях: одне низько, друге посередині, а третє вгорі. Спостерігати: котре найскоріше випустить коріння?

2) Укладіть квасолю "догори-ногами", боком і звичайно. Обсервуйте, чи буде яка різниця?

3) Земляний горішок. Приліпіть один у лусці, а другий без луски. Котрий скоріше випустить коріння?

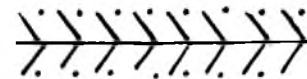
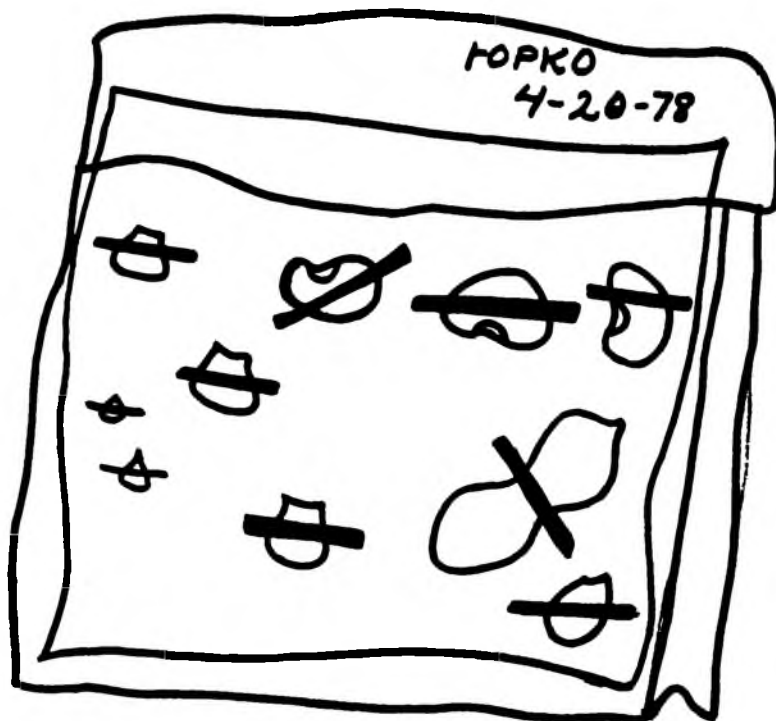
В. Тепер вкладіть паперовий рушник з наліпленими зернятками в пластикову торбу.

Налийте $\frac{1}{4}$ " до $\frac{1}{2}$ " інча води в торбинку. Закладіть торбинку і приліпіть на холодильник або якусь стіну, але не на вікно.

Г. Коли вийде коріння, зазначіть пером дату біля кожного зернятка. Чи можете тепер відповісти на всі питання в частині Б?

Г. Коли буде коріння і три листочки, посадіть у горняк (біле — styrofoam) в землю і тоді воно буде рости.

Д. Можна пересадити в гарний вазонек та подарувати на день матері.

Текст: Віра Андрушків
Рисунки: Квітка Іваницька

Замість квітів

Замість квітів на могилу **бл. п. д-р Ігора Цимбалістого**, мужа нашої членки п. мгр. Зірки Цимбалістої, складаємо 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА, Чікаго

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Петра ДеБайло**, батька нашої членки Марії Серни, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

65 Відділ СУА, Нью Брансвік

В пам'ять брата п. Дарії Яремко **бл. п. отця Володимира Терещука** складають 50.00 дол. на Український Музей — членки 71-го Відділу СУА: по 5.00 дол.: **Клявдія Салюк, Катерина Коць, Христина Кахнич, Ніна Ковбаснюк, Ірена Качмарська, Іванна Гошовська, Євгенія Рубчак, Параскевія Шеремета, Галина Гаврилук, Галина Білик.**

В пам'ять брата п. Стефанії Цьолко **бл. п. Йосифа Телецького** 15.00 дол. на Український Музей склали членки 71-го Відділу СУА:

По 5.00 дол.: **Ірена Качмарська, Іванна Голинська, Євгенія Рубчак.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Іоанни Кіберчук** матері нашої членки Наді Шаран, складаємо 20.00 дол. на Український Музей. Нашій членці п. Наді Шаран висловлюємо глибоке співчуття.

85 Відділ СУА
Сиракузи, Н. Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. всечеснішого о. Володимира Терещука**, батька нашої членки п. Ірени Яворської складаємо 15.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

86 Відділ СУА
Ньюарк Н. Дж.

In memory of **Mr. Peter Fedyk**, who past away on February 5, 1978 — one year subscription for Mrs. Fedyk

from **Myrtle K. Slaby**

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії Попель** з Нью Гейвену складаємо 108.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

по 20.00 дол. — **66 Відділ СУА**,
по 10.00 дол. — **Е. Лукомський, Г. Гіна, Е. Кульчицький, Б. Іванів**,
по 5.00 дол. — **Д-р І. Кизик, Е. Козюпа, Л. Марків, О. Подинський, В. Сивак, О. Яхницький, С. Фіголь, Р. Козюпа, Дікман**,
по 3.00 дол. — **М. Бучинська.**

Замість квітів на могилу **бл. п. Степана Медичного** з Парми Огайо, складаємо 30.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Марія і Юліан Савчаки

Замість квітів на свіжу могилу в пам'ять мого найдорожчого Батька **бл. п. о. крилошанина Петра Чавса** складаю 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Марія Омецінська — Рочестер

В шосту річницю смерті мого незабутнього друга **бл. п. дир. Романа Кочержука** пересилаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Наше Життя"

Олена Кочержук
Грац, Австрія

У світлу пам'ять **бл. п. о. Володимира Терещука**, брата нашої дорогої приятельки Дарії Яременко складаємо 20.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. Досям, Сестрам і всій Рідні засилаємо вислови найщирішого співчуття.

Д-р Роман і Наталія Миколаєвичі

В десяту річницю смерті моєї дорогої тети **бл. п. Михайлини Остап**, складаю 20.00 дол. на фонд допомоги сиротам в Бразилії

Міра Залуцька

Замість квітів на могили **бл. п. Марії Слонської і бл. п. Олени Вонторської** складаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Наше Життя"

Олена Блавацька — Балтімор

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-р Стефанії Коренець** складаю 15.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Софія Адріанович

В пам'ять моєї товаришки з Масло-союзу зі Станиславова — Івано-Франківське **бл. п. Галі Стрийської Попель**, складаю 11.00 дол. на одну дарункову передплату "Нашого Життя". Родині покійної висловлюю глибоке співчуття.

Зиновія Пісецька-Камінська

В двадцять річницю смерті дорогої мами **бл. п. Катерини Федорчак**, почесної членки 63 Відділу, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Стефанія Вірстюк
Леонтина Галяженко
Ірина Малиновська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-р Іллі Карапінки** складаємо 10.00 дол. на сироти в Бразилії

Ольга і Юліан Муссаковські

Замість квітів на передчасну могилу **бл. п. Галі з Горпенюків Чорній** пересилаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюю щире співчуття.

Леонтина Галяженко — Дітройт

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мец. д-р С. Малиновського**, мужа моєї сестри Ірини, членки 63-го Відділу СУА, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Леонтина Галяженко
членка 63 Відділу СУА в Дітройті

Замість квітів на могилу **бл. п. Дарії Каламунецької**, яка померла в Торонто, Канада, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Юлія Слис, Потакет, Р. Айленд

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої товаришки шкільної лавки **бл. п. Ірини Лисяк-Стрийської**, складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Марія Зубаль, Лорейн, Огайо

Замість квітів на свіжу могилу мого незабутнього хресного і вуйка **бл. п. о. Івана Прокоповича** складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Дарія Пенцак з сином

СПРОСТОВАННЯ

В журналі "Н. Ж." ч. 2, лютий 1978 р. в рубриці замість квітів поміщено оголошення 71-го Відділу СУА не так, як повинно було бути подане. Тому подаємо ще раз правильний зміст:

В пам'ять брата членки п. Євгенії Рубчак **бл. п. Михайла Рубчака** та брата п. Стефанії Цьолко **бл. п. Йосифа Телецького** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

71 Відділ СУА в Джерзі Сіті

В "Н.Ж." число 3 березень на стор. 36 трапилась друкарська помилка в оголошенні, замість квітів, за що перепрошуємо і подаємо правильний текст:

В пам'ять нашої дорогої кузинки **бл. п. Ярусі Кобрин** складаємо 25.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Зіна і Ігор Раковські

Пригадуємо, що за текст в рубриці "замість квітів" треба платити 1 дол. за один рядок.

Якщо оголошення є на фонди журналу "Наше Життя" тоді поміщуємо його безкоштовно.

РІЧНІ ЗБОРИ

12-Й ВІДДІЛ СУА, КЛІВ-ЛЕНД, ОГАЙО.

22-го січня відбулися загальні збори Відділу. Вибрано на 1978 рік таку Управу: голова — Неоніля Винярська, заступниця голови — Леся Кусяка, секретарки — Євгенія Гішинська і Надія Дейчаківська, касирка — Дарія Городиська. **Референтки:** виховні — А. Завадівська і Д. Федорів, суспільної опіки — Д. Древнацька і Н. Когут, пресова — Е. Гішинська, господарські — І. Сахно і Л. Вирста, Делегатка до УЗО — Л. Кусяка.

Контрольна Комісія — Л. Дармохвал, Ю. Трач і д-р Д. Войтина.

Делегаткою на Конвенцію СУА вибрано Любу Дармохвал, зеступницею Дарію Городиську.

Надія Дейчаківська
секретарка загальних зборів

23-Й ВІДДІЛ СУА — ДІТРОЙТ, МІЧ.

На загальних зборах, що відбулися 9 січня 1977 вибрано управу в такому складі: Марія Честух — голова, Дора Сеньків і Катерина Хомяк — заступниці, Анастасія Королишин — протоколярна секретарка, Ксеня Пелер — заступниця, Марія Сівак — фінансова секретарка, Евдокія Кахній — заступниця, Гелен Дворянин — касирка, С. Гудзінська — заступниця, Ксеня Кішук і Павлина Батрин — відвідувачки хворих, Ірина Козаченко, К. Квасніцька і М. Швалюк — кореспондентційні секретарки, Варвара Таскі і Марія Яворська — контрольна комісія.

Анастасія Королишин
секретарка

35-Й ВІДДІЛ СУА, ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 15 січня 1978 року. Вибрано нову Управу на 1978 рік в такому складі: голова — Пелагія Юркевич, заступниця голови — Валя Тритяк, секретарка — Пелагія Бабська, касирка — Ольга Балюк. **Референтки:** організаційна — Наталія Квасній, пресова — Анна Опарик, суспільної опіки — Настя Безубяк, господарські — Стеля Петришин і Катря Хала. Контрольна Комісія: Анна Новосад і Казимира Ходоба.

Анна Опарик
пресова референтка

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вісторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 1 і по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЕЦЬ СУА

КВІТЕНЬ

2-го Показ писання писанок	89 Відд. Кергонксон Н.Й.
11-го Доповідь д-ра Б. Цимбалістого на тему "Молодь"	83 Відд. Н.Й.
15-го Наші приятелі в американських довідниках: В. Барагура, Боярська, Ю. Костів, О. Кузьмович	64 Відд. Н.Й.
22-23-го Великодній Базар	89 Відд. Кергонксон. Н.Й.
28-го Великодній ярмарок	64 Відд. Н.Й.

ТРАВЕНЬ

1-14-го Виставка в Вудбридж Бібліотеці	32 Відд. Ірвінгтон Н.Дж.
6-го Фотографічна виставка Е. Лорі в Інституті Америки	72 Відд. Н.Й.
14-го День Матері	89 Відд. Кергонксон Н.Й.
20-го Свячене з програмою	64 Відд. Н.Й.
21-го Авторський вечір А. Коссовської	89 Відд. Кергонксон Н.Й.

70-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ВІРИ БАБЕНКО ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Річні загальні збори відбулися 5-го лютого 1978 р.

Гостем була заступниця голови Окружної Управи Нью Джерзі Франя Стек.

До нової управи ввійшли: Олеся Порохняк — голова, Олена Площанська — заступниця голови, Ольга Буртик — секретарка, Галина Бобилляк — касирка. Референтки: Ева Лужняк — організаційна, Ірина Шраменко — культурно-освітня, Світлана Марченко — імпрезова, Дарія Колатало — суспільної опіки, Марійка Мартинюк — пресова, Тамара Гурін — зв'язків, Марія Бакалець — господарська, Ольга Школяр — вільний член.

Контрольна Комісія: Ліда Козак — голова, Александра Мочула, Анна Ваньо — члени

Марійка Мартинюк
пресова референтка

41-Й ВІДДІЛ, ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори відбулися 22 січня 1978 р. На збори прибула представниця Окружної Управи СУА Анана Олійник. Повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять почесної голови СУА Олена Лотоцької та всіх померлих членок Відділу.

Нова Управа Відділу:

Голова — Мирослава Белей, заступниця голови і секретарка — Наталія Вайда, касирка Ірина Гельо. **Референтки:** організаційна — Віра Савчук, культурно-освітня — Марія Ганіна, суспільної опіки — Анна Дзівак, пресова — Галина Бадуляк, господарська — Ольга Дзюндзя.

Контрольна Комісія: голова — Марія Ганіна, членки: Іванка Тимчук, Марія Нанашко.

Наталія Вайда
секретарка

